

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1887-1932.

1935

Szombat, 1935. augusztus 14.
177. szám.

VÁLLALJUK AZ ÁLDOZATOT

IRTA: BENITO MUSSOLINI

Az alább következő világpolitikai jelentőségű cikket Mussolini táviratilag közölte az „Universal Service” amerikai sajtóirodával, melynek révén — aktuálítására való tekintettel, — teljes egészében közöljük:

Az Ucciali-i szerződés tulajdonképpen a protektorátussal egyenlő jogokat adott Olaszországnak Abessziniában. Mindamellett hangsúlyozni kell annak jellemzésére, hogy milyen módszereket követ az abesszin kormány más nemzetekkel való kapcsolataiban, hogy míg a szerződés olasz szövegének a leghatározottabban értelme volt, addig az amhara nyelvű szöveget úgy fogalmazták meg, hogy kétféleképpen lehessen értelmezni. Ez Menelik négy olaszellenes szellemének más megnyilatkozásai mellett (mellesleg megjegyezve, Menelik Olaszország támogatásával lépett trónra) volt egyik oka az 1895-96-os hádjáratnak.

1896-tól kezdve Olaszország Abessziniával kapcsolatos kívánságainak és jogainak békés úton igyekezett érvényt szerezni, amire az abessziniak állandó ellenségeskedéssel válaszoltak. Olaszország hiába akarta megteremtetni a baráti együttműködés politikáját Abessziniával, az utóbbi katonailag állandóan fenyegette gyarmatainak határait és ez a fenyegetés néha igen veszedelmes formákat öltött. Elég rámutatnunk arra, hogy eritreai határaink mentén jelentős etiópiai csapatösszevonások történtek 1915-ben, amikor Olaszország Anglia és Franciaország mellett résztvetett az európai háborúban. Ez a csapatösszevonás arra kényszerített minket, hogy mozgósítsuk gyarmati haderőinket, melyeket sokkal előnyösebben felhasználhattunk volna mindnyájunk javára az európai hadszíntéren. Nem a fascista rendszer teremtette meg ezt a problémát, melynek eredete egyébként egy félévszázadnyira nyúlik vissza. Az történt, hogy az olasz népben kifejlődött egy gyarmatosító szellem, mely minden olaszt meggyőzött arról, hogy meg kell oldani ezt a problémát. Ennek ellenére a fascista rendszer Abessziniával szemben békés szándékoktól áthatott politikát követett, amely az 1928-as barátsági szerződésben csúcspontot ért el. Tehát nem lehet a fascista Olaszországot vádolni azzal, hogy zátonyra juttatta a barátságának és együttműködésének azt a politikáját, melynek csúcspontja lehetett volna az 1928-as szerződés, ha nem maradt volna holt betű, Abessziniának makacs ellenségeskedése következtében.

Attól tartok, hogy az angol közvélemény egy része még nem érti meg teljesen azokat a mély indokokat, melyek Olaszországot arra indítják, hogy végső megoldást keressen az abessziniai probléma számára. Azt hiszem, hogy az angol közvélemény egy tekintélyes részének állásfoglalása a megértésnek a hiányára vezethető vissza. Mindamellett akadnak Angliában tekintélyes hangok, melyek elismerik és hirdetik, hogy Olaszországnak joga van az őt megillető helyet elfoglalni a gyarmatosító nemzetek körében. Az olasz nép reméli: az angol nép többsége be fogja látni, hogy Olaszor-

szág mostani akcióját nem az imperialista törekvések, vagy a könnyű katonai sikerek vágya vezérlik, hanem kizárólag a terjeszkedésnek és a biztonságának az a szükségessége, mely Anglia gyarmati politikájának mindenkor irányítója volt és amelynek révén éppen Anglia mutatott páratlan példát minden gyarmatosító hatalomnak.

Az olasz kormányunk oka van hinnie a japán kormány hivatalos szószólójának ismételt nyilatkozatai alapján, hogy Japán érdekei Kelet-Afrikában tisztára kereskedelmi és gazdasági természetűek, ami azt jelenti, hogy mindent nyerhetnek és semmit sem veszíthetnek, ha megnyílik az abesszin piac a világkereskedelem számára.

Az abesszin kérdést békés úton lehetne megoldani, ha azok, akik most azt a népet kormányozzák, feladnák azt az ábrándot, hogy

van lehetőség az ellenállásra, ha nem hinnének abban a feltevésben, hogy más népek támogatják őket és belátnák, hogy Abessziniának igazi érdeke az volna, ha olasz protektorátus alá helyezné magát.

Nem hiszem, hogy Genéből megjöhetne az igazi és radikális megoldás az abesszin probléma, vagy más hasonló problémák számára, mint például a mandzsuri kérdése. Az olasz nép teljessége lelkiileg egybeforrott abban az elhatározásban, hogy magára vállal mindenemű áldozatot és vállalja a legsúlyosabb felelősséget is Olaszország életének e történelmi pillanatában.

Ha megvizsgáljuk az olasz-abesszin kapcsolatok több, mint félévszázados történetét, megállapíthatjuk, hogy egyetlen Abessziniával határos európai gyarmat sem maradt ment az abesszin provokációktól. Olaszország szenvedett a legtöbbet. Az ual-uali incidens nem elszigetelt cselekedet volt, hanem időrendben a legutolsó láncszeme azoknak a sorozatos tüntetéseknek, amelyek az egyes abessziniai törzsfőnököket átható, konokul olaszellenes szellem következményei.

Abessziniáról tárgyal a háromhatalmi értekezlet

— Anglia, Franciaország és Olaszország megosztóznak a négy birodalmán — Portugália nem enged rendelkezni gyarmatai felett — Járványok pusztítják a keletafrikai olasz hadsereget

Titkos megegyezés Anglia és Abessziniá között?

LONDONBÓL jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint az angol kormány titkos megegyezést kötött Abessziniával, amely alkalmas az Olaszországgal készülő fegyveres konfliktus elhárítására. Mielőtt azonban Eden főpecsétör a megegyezést a háromhatalmi értekezlet elé terjesztené, Mussolininak kötelezően kell vállalni, hogy hajlandó megelégedni egy diplomáciai győzelemmel. A Morningpost szerint Eden főpecsétörnek a javaslat a gyarmati kérdések teljes átrendezésére irányul és ennél az új elosztásnál tekintetbe vennék az olasz érdekeket, de csak akkor, ha Olaszország előzetesen vállalja, hogy nem nyúl fegyverhez és viseli az eddigi mozgósítás költségeit.

Népszövetségi körökben bizalommal ítélik meg a háromhatalmi értekezlet kimenetelét és remélik, hogy

sikerülni fog a tanácskozó hatalmaknak megoldást találni az abesszin probléma békés elintézésére.

Az olasz sajtó mérsékelt hangjából arra következtetnek, hogy most már az olasz kormány is sokkal hajlamosabb a békés megoldásra, mint napokkal ezelőtt volt.

A Figaro szerint Politis elfogadta a Népszövetség megbízását és elvállalta az abesszin konfliktus ügyében az ötödik békebíró szerepét. Az ötös bizottság haladéktalanul össze fog ülni, hogy megbízatásának eleget téve, elintézzék a konfliktus rá vonatkozó részeit, habár a Népszövetség csak augusztus tizenhatodikára tartotta szükségesnek összehívni a bizottságot.

Eden főpecsétör kedden két határozati javaslattal Párisba utazott, Anglia és Franciaország igyekeznek befolyásolni a négyest, hogy

Abessziniának tegyen engedményeket Olaszországnak az 1928-ban megkötött békés szellemű szerződés értelmében.

Anglia kétségbevonja ugyan, hogy az abesszint

EDEN

császár ezt a feltételt elfogadja. Angol körök a népszövetségi alapokmányok oly értelemben való megváltoztatása mellett kardoskodnak, hogy a békeközvetítés vállalása csak európai államokra legyen kötelező, miután a gyakorlat azt mutatta, hogy az Európán kívüli államok nem hajlandók magukra vállalni a népszövetségi befolyást.

A francia fővárosban érkezett hírek szerint Eden főpecsétör már holnap összeköttetésbe lép a francia miniszterelnökkel és megbeszéli vele a háromhatalmi értekezletre kerülő problémák gerincét. Aloisi báró csak csütörtökön érkezik meg Párisba és ő is nyomban Lavallal veszi fel az összeköttetést. Maga a háromhatalmi értekezlet csak formai tanácskozás lesz. Francia részről erősen kihangsúlyozzák, hogy Laval miniszterelnök szerepe csak a közvetítésre szorul. Az Echo de Paris szerint az angolok sohasem fogják veszélyeztetni a Nilus körüli érdekeiket. A lap tudni véli, hogy az angolok által javaslatba hozandó meg egyezési terv a következő:

Franciaország és Anglia megosztják Olaszországgal Abesszinián feletti politikai befolyásukat, sőt Olaszországnak gazdaságilag kedvezményes területeket biztosítanak. Megengedik, hogy Olaszország a kedvezményes területen vasutat építhessen. Viszont Abessziniának befolyást és ellenőrzést biztosítanak a kikötőkre.

Mussolini olasz miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Chamberlain római francia nagykövetet. Politikai körökben ennek a kihallgatásnak roppant nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert a Népszövetség határozata óta a francia nagykövet első ízben kereste fel az olasz miniszterelnököt.

A Szezi-csatornán tegnap és ma számos hajó vonult fel, amelyek löszert, élelmiszert, műszaki felszereléseket és katonákat szállítottak Keletafrikába. A Daily Telegraph szerint Olaszország 9000 tonna gabonát vásárolt a szovjettől és a gabonát angol teher-szállítógépeken egyenesen az Eritreában levő Massaua kikötőbe szállítják.

Az utóbbi napokban az olaszok a szezi-csatornán két irányába szállítják a csapatokat. Az eritreai bennszülött csapatokat Libiába, a líbiai csapatokat pedig Eritreába viszik. Egy-egy nagyobb gőzös kétezer katonát szállít, de igen sok kis gőzös is katonai szállításokkal van elfoglalva. Jól informált helyről származó hírek szerint Keletafrikában malária, vérhas és tífuszjárvány pusztít az olasz csapatok között és eddig hatezer ember betegedett meg ezekben a járványokban.

A francia lapok megállapítják, hogy a négyes által tett engedelmények nem képezhetik tárgyalás alapját, mert részben Mussolini már többször visszautasította Anglia hasonló ajánlatait, másrészt pedig Franciaország sohasem egyezhetik bele Angolszomáliában olyan kikötő létesítésébe, amely Djibuti francia kikötőnek konkurenciát jelent. Anglia ugyanis már ígéretet tett Abessziniának a kikötő létesítésére az Olaszországnak adandó engedelmények ellenében.

Az Echo de Paris kifejti, hogy az Anglia által Abessziniának átengedésre szánt kikötő nem lehet más, mint Zelia, amely csak néhány kilométerre fekszik attól a vasútvonaltól, amely Djibutit Addis Abebával összeköti. Az 1906. évi paktum viszont határozottan megállapítja, hogy sem Anglia, sem más nagyhatalom nem pályázhat erre a vonalra.

Az Echo de Paris vasárnapi számában feltűnő cikkét ír. A lap állítólag megbízható helyről úgy értesült, hogy a nagyhatalmak a legközelebbi jövőben értekezletet tartanak, amelyen a gyarmati kérdést tárgyalják meg. Ezúttal sor kerül a gyarmatok új és arányosabb felosztására. Így például a lap úgy tudja, hogy a gyarmati értekezletre meghívják Németországot is. Olaszország — a lap értesülése szerint — a következő gyarmatokat kapná:

Abesszinián déli és keleti részét, melyek felett gazdasági fennhatóságot gyakorolna. Németország viszont a portugál gyarmatokból kapna részt.

mindenesetre ezeket az új gyarmatokat bizonyos pénzüsszegekkel meg kellene váltania. Németország Angola jelenlegi portugál gyarmat egy részét és Mozambiquet kapná meg, míg

Angola másik része Olaszországra esne. Bucarestből jelentik: A portugál kö-

vetség a Rador távirati iroda útján a legerélyesebben cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a portugál kormány Angola és Mozambique, vagy más gyarmatát eladja valamelyik nagyhatalomnak. A portugál nép évszázados jogait gyarmatai fölött mindenkor fenntartja és megőrzi.

Marcus Mihail dr. a brüsszeli nemzetközi parlamenti konferenciáról nyilatkozik az Aradi Közlönynek

A parlamenttel bíró összes államokból mintegy ötszázan vettek részt a kongresszuson — Románia is szerepel a brüsszeli világkiállításon — Amszterdam és Rotterdam izgalmas harc — Hollandiában mindenki tökéletes jólétben él — Németországban külsőleg abszolút rend uralkodik és aranyfedezet nélkül is fenntartják a márka magas árfolyamát

Érdekes intimitások a legaktuálisabb nemzetközi kérdésekről

Mint ismeretes, dr. Marcus Mihail, Arad vezető képviselője, a képviselőház alelnöke, szintén tagja volt annak a delegációnak, amely N. Saveanu a képviselőház elnöke és Lepadatu Alexandru kultuszminiszter vezetésével Románia képviselőiben részt vett a Brüsszelben most zajlott nemzetközi parlamenti kongresszuson, valamint az ottani világkiállításon. Dr. Marcus most érkezett haza több hétig tartott hivatalos utjáról — amelyre a kormány kitüntetésszerűen küldte ki — és az Aradi Közlöny munkatársának, mostanig semhol nyilvánosságra nem került, alábbi érdekes intimitásokat mondta el:

— Az interparlamentaris konferencián a parlamenttel bíró országoknak mintegy ötszáz hivatalos képviselője jelent meg — kezdte elbeszélését Marcus dr. — A tanácskozáson a legteljesebb harmonia uralkodott, az előterjesztett határozati javaslatokat egyöntetűen fogadtuk el.

A kongresszus a nemzetek békés együttműködésével, a leszereléssel és sok nagyfontosságú kérdéssel foglalkozott, többek között a valuták stabilizálásával, mert a fontos gazdasági kérdések megoldása nélkül nem szüntethető meg a mai világválság és nem fejlődhetnek az országok.

A kongresszus elfogadta Magyarország ajánlatát és elhatározta, hogy jövőre Budapesten lesz a nemzetközi parlamenti konferencia.

Világkiállítás, 1935.

— Azután megtekintettük a brüsszeli csodaszép világkiállítást, amelynek hetven százaléka belgiumi produktum. De Franciaország, Anglia, Olaszország, Hollandia, Dánia, Románia és más országok pavilonjai is rengeteg tanulságos látványt tártak elénk. A mi pavilonjaink a kiállítás egyik legszebb helyén, ezer négyszögletes területen épültek. Nagy kár, hogy a mezőgazdasági és az ipari termékekre a rendezőség nem fordított különös gondot és így inkább a háziipari és a népművészeti készítmények dominálják kiállításunkat. De a forgalom így is elsőrendű és van olyan nap, amikor negyvenezer látogató fordul meg pavilonjainkban. Különböző az egész világkiállítás alapos megtekintése több hetet venne igénybe, azonban még így is sok tanulságot hoztunk magunkkal. A kongresszus után Lepadatu miniszter ur két napos autókirándulásra vitte delegációnkat Hollandiába, Dobrechtbe, Rotterdamba, Hágába, Sveringenbe, Harrenba, Amszterdamba és Utrechtbe, majd visszatértünk Brüsszelbe. Tulzds nélkül mondhatom, hogy Hollandia ma is a tökéletes jólét hazája, jellemző, hogy ott senkise jár gyalog; autón, autóbusszon, vagy biciklin közlekednek az emberek. A kis Hollandia a világ egyik legtisztább, legnyugodtabb, legragyogóbb része, olyan mintha valami csodálatosan csiszolt tündöklő ékszere volna az egész világnak.

Ottartózkodásunk idején nagyon izgalmas és érdekes harc zajlott le Rotterdam és Amszterdam között. A küzdelem a hollandi forint körül indult meg.

Tudvalevőleg a szomszédos Belgium nemrég harminc százalékkal leszállította a belga frank értékét és ebből Rotterdamnak nagy kára származott. Rotterdam ugyanis gócpontja a tranzító nemzetközi hajóforgalomnak és mivel a belga frank értéke harminc százalékkal lecsökkent, a

tranzító hajóforgalom Belgium felé kezdett irányulni, mert a magas árfolyamu hollandi forinttal sokkal drágábban bonyolítható le a hajóforgalom. Hogy Rotterdam visszazerezze élénk hajóforgalmát, azt követelte, hogy olyan kormány alakuljon, amely belga mintára szintén leértékelje a hollandi forintot. Azonban Amszterdam ezt a követelést visszautasította és a hollandi forint aranykurzusának fenntartása mellett szállt síkra. Emiatt kormányválság tört ki. Az izgalmas harc Amszterdam győzelmével végződött, mert Colljin — aki a hollandi forint változatlan stabilitásának legerősebb híve — kapott megbízást az új kormány megalakítására és így megmentette Hollandia pénzét a devalvációtól.

— Hazafelé jövet — folytatta Marcus dr. —

egy hétig Németországban tartózkodtam és mondhatom, hogy külsőleg tökéletes rendet találtam.

A márka erősségének titka

A Rajnán való hajóút most is felejthetetlen látványosság és csodálatos élmény. Nürnberg, Frankfurt, Mainz, Köln ma is a régi ragyogó városok. Mindenütt tisztaság és rend található, de hogy mit éreznek az emberek, az nem fűrészhető ki. Ugyanis politikáról nem szabad, de nem is ajánlatos beszélni. Nagyon érdekes, hogy habár a márkának nincs arany fedezete, árfolyama mégis változatlanul jó. Hogy mi ennek az oka? Azért, mert Németország kereskedelmi mérlege most is aktív és fizetési mérlege szintén aktív. Ugyanis a németek nem tesznek eleget háborus fizetési kötelezettségüknek és így az állam megtartotta fizetési mérlegének aktivitását. A legszigorúbban üldözik a deviza márka kivitelét, de a legnagyobb előnyöket és könnyítéseket engedélyezi a kormány az ottartózkodó idegeneknek az úgynevezett „register márka” felhasználására. Például hét napi ottartózkodás alatt hatvan százalékos vasuti kedvezményt kapnak az idegenek. A register márka a külföldön mindenütt megkapható és pedig a deviza márkával szemben 50 százalékos redukciónal. Például egy dollár ellenértéke deviza márkában két márka és 48 pf., míg register márka vásárlásánál egy dollárért 3 márka és 75 pf.-t adnak. De a register márka felhasználását korlátozza a kormány, mert személyenként és naponként csak 50 register márkát lehet igénybevenni.

Az aszfalt-autóutak országa

Egyébként milyenek a viszonyok Németországban?

— A hajózás és a vasuti közlekedés most is mintaszerű és óriási a teljesítőképesség.

Az összes utakat klaszifalozták és most építenek egy hétezer kilométeres speciális aszfalt autóutakat.

Dr. Marcus azzal fejezte be érdekes előadását, hogy hazafelé jövet Ausztriában is tartózkodott és beavatott helyen szerzett értesülése szerint ott

lényegesen csökkent a Németországhoz való csatlakozási mozgalom.

A régi Anschluss-vezérek se akarnak már erről hallani, mert nem kívánják Ausztriát gyarmati területté lesüllyeszteni és Bécs mai nemzetközi jelentőségét lecsökkenteni.

B. L.

Megszökött Coroiu, mert tulszigorunak találta az új botosani-i börtönigazgatót

Pop Valer dr. igazságügyminiszter súlyos nyilatkozata — Mi történt Botosaniban?

Maga a belügyminiszter vezeti a vizsgálatot

BOTOSANIBÓL jelentik: Rejtélyes körülmények között megszökött az elmúlt éjszaka Coroiu, a hírhedt bandita, a botosani-i börtönből. A fogházfelügyelő katonatiszt az elmúlt éjszaka fél kettőkor végezte az ellenőrző körutját és ez alkalommal állapította meg, hogy hiányzik az az őr, aki a bandita cellája előtt teljesít szolgálatot. Nyomban gyanút fogott és a kérelmő nyiláson át benézett Coroiu cellájába. A bandita nem volt ott. A katonatiszt fellármázta az őrséget és azonnal megindult a vizsgálat. Valószínűnek tartják, hogy az őrtálló katona, egy Simniceanu nevű közlegény megszerezte valamilyen módon a kapukulcsot, majd éjszaka fél egykor, amikor rákerült a sor az őrségnél, kinyitotta Coroiu celláját és vele együtt, valószínűleg auton, megszökött. A jelek arra mutatnak, hogy a szökésnél külső bűntársak is működtek közre, bizonyára azok, akiknek nevét Coroiu a vizsgálat alkalmával nem volt hajlandó leleplezni.

A híres bandita már régen kijelentette, hogy Lengyelországba akar szökni. Valószínűnek tartják, hogy

nagyobb összegű elrejtett készpénzzel rendelkezett,

miután a vizsgálat során nem sikerült kideríteni, hová rejtette el a rablott kincseit. Már a vizsgálat megindulásakor az a vélemény merült fel, hogy Ursache, a botosani-i börtön volt igazgatója, akit fegyelmi uton helyeztek el, mert együtt mulatott a banditával és annak barátnőjével a börtöncellában, szintén részes a szökésben. Az ügyészség ezért még az éjszakai órákban

letartóztatási parancsot adott ki úgy az igazgató, mint családja ellen. Ugyancsak az éjszaka folyamán alarmot fuvattak a városban állomásozó ezredek kaszárnyáiban és az egész katonaság őrségekre oszolva Botosani környékét kutatta a bandita kézrekerítése céljából.

A jelek arra mutatnak, hogy Coroiu már átszökött a határon. A fővárosban nagy izgalmat keltett a szökés híre, amelyről jelentést tettek Pop Valer igazságügyminiszternek is. Az igazságügyminiszter rendeletére Demetriu, a fogházak országos vezérigazgatója, valamint a jasi-i tábla főügyésze Botosaniba utaztak a vizsgálat vezetésére. Az ügyvel kapcsolatosan Pop Valer igazságügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— Az ügynek mindenestre aggodalmat-keltő hatása van, miután ilyen eseteknek nem szabad előfordulniuk. De a jelen esetben az a véleményem, hogy a börtön személyzete nem felelős a történetért, még kevésbé az új börtönigazgató, aki éppen tegnap egy hozzám intézett jelentésében engedélyt kért arra, hogy Coroiut megláncoltassa. A vizsgálat meg fogja állapítani, kit terhel felelősség a történetért. Az ő katona, aki Coroiut őrizte, egyike volt a legmegbízhatóbbaknak és nem tudni, vajon a bandita még szabadon járó bűntársai vásárolták-e meg, vagy pedig őt is hipnotizálta a legendakör, amely Coroiu körül keletkezett.

Az Adeverul a szökéssel kapcsolatosan emlékeztet arra, hogy a csendőrség nem tudta elfogni a banditát és végül Coroiu ügyvédje utján önként jelentkezett.

Érdekes, hogy éppen néhány nappal ezelőtt tartottak Coroiuval kapcsolatosan vizsgálatot a botosani-i börtönből. Ursache börtönigazgató elhelyezése után ugyanis az új igazgató rendkívül szigoruan kezdett bánni a banditával, aki

feljelentést tett az igazságügyminisztériumnál az igazgató ellen.

A minisztérium megbízásából Racoviteanu vezérfelügyelő szállt ki Botosaniba, ahol levezette a vizsgálatot. Megállapította a vezérfelügyelő, hogy a feljelentés alaptalan, amennyiben az új igazgató csak kötelességét teljesíti, amikor nem engedélyez különleges kedvezményeket Coroiunak. Valószínű, hogy ezért határozta el magát szökésre a híres bandita.

Az éjszaka folyamán Botosani valamennyi

nyí uccáját, összes házait és kertjét átkutatták, de nem akadtak a haramia nyomára, pedig a munkában a lakosság is segédkezett. Érdekes, hogy a bandita őrzésére kirendelt Mihail Simniceanu katonai őr, aki Coroiuval együtt megszökött, bevonulása előtt Coroiu bandájának tagja volt. A börtön kulcsa nála volt és így a szökés különösebb akadályokba nem ütközött.

Inculet belügyminiszter személyesen intézkedik a megszökött Coroiu bandita kézrekerítése ügyében és tegnap kihallgatáson fogadta Paraiianu tábornokot, a csendőrség parancsnokát, aki jelentést tett a bandita szökésének körülményeiről.

A késő-éjszakai órákban kapott jelentésünk szerint, Coroiu üldözése eddig még nem vezetett eredményre. Az a tény, hogy a banditának hirtelen és minden nyom hátrahagyása nélkül sikerült elszöknie, azt bizonyítja, hogy menekülését részletesen előkészítették és hogy cinkostársai voltak, akik gyors szállítóeszközzel rendelkeztek. Dimitriunak, a börtönök országos vezérigazgatójának az a meggyőződése, hogy Coroiut rövidesen sikerül elfogni.

Rejtélyes kémkedési ügy Franciaországban

Kémkedéssel vádolva letartóztatták az idegenlégió egyik nyugalmazott kapitányát

Ki az a Laurent kapitány? — Drámai jelenet az ujjlenyomat felvételénél — Égő kályhához nyomta ujjait a kapitány, hogy ne vehessenek róla ujjlenyomatot

Párisból jelentik: Titokzatos kémeset ügyében nyomoznak a francia hatóságok. Esztendő óta Dunkerque-ben él Laurent, az idegenlégió nyugalmazott kapitánya, aki a háború előtt, tizenhat éves korában jelentkezett szolgálatra a légiónál. Pályafutását közvitézésként kezdte és harmincöt éves szolgálat után kapitányi rangot ért el és a becsületrend tulajdonosává lett. Ezután nyugdíjba vonult és Dunkerque városban dohánytözsédét, majd régiségkereskedést nyitott. Néhány nappal ezelőtt csendőrök tettek látogatást Laurent kapitánynál, akinek gomblyukából leszakították a becsületrend szalagját, majd az idegenlégió egykori hősét a börtönbe szállították.

Laurent kapitány nemrégiben Bethun város közelében elgázolt egy kislányt, amiért két havi börtönre ítélték. Fellebbezett és egyelőre szabadlábban maradt. Közben a városban, ahol nem szerették a visszavonult életet élő, morózus férfit, furcsa hírek keltek szárnyra. Azt mondták ugyanis, hogy Laurent kapitány — nem is Laurent kapitány. Az igazi Laurent el-esett Marokkóban és szélhámós vette magához iratait és szerepelt az ő neve alatt. Azt is állították az emberek, hogy az állítólagos kapitány — idegen hatalom kémje. A párisi lapok is foglalkozni kezdtek az esettel, mire gyorsan kitűzték a halálos gázolás ügyében a fellebbezési tárgyalást, amelyen jóváhagyták az elsőfoku ítéletet és elrendelték Laurent kapitány letartóztatását. Ez alkalommal pedig multját

Városi bizottság tanulmányozza a tisztviselő-ügyeket

Hét városi tisztviselő megy ujabban nyugdíjba — Tizenhárom tisztviselőt véglegesítettek állásában

A nyelvvizsgán elbukott városi tisztviselő ügye szóba került a város vezetőségének ma délelőtti ülésén. Eredetileg az a tény merült fel, hogy ezt az ügyet bizalmas ülésen tárgyalják le, majd pedig Tatu Ioan javaslatára úgy határoztak, hogy külön bizottságot küldenek ki az ügy tanulmányozására, valamint megfelelő javaslat tételére végett. Ennek a bizottságnak elnökévé Tatu Ioant választották meg, tagjai pedig: Parecz Béla dr., Nedelcu Nicolae dr. városi főügyész, Olariu Stefan városi vezértitkár és Popa Gligorie, a város közigazgatási osztályának főnöke. Ez a bizottság már szerdán délután fél öt órakor összeül a kérdés letárgyalására végett.

Popa Gligorie egyébként a mai ülésen beszámolt arról, hogy több városi tisztviselő betegségeire való hivatkozással nyugdíjazását kérte. Ezeknek névsora a következő: Mladin Petru, Stepan Gheorghe, Iovanov Gheorghe, Pfeiffer János, Budu Simion, Moldovan Elena és Halász Ferenc. Az átmeneti bizottság ezeknek a tisztviselőknek nyugdíjbavonulásához hozzájárult. Az újabb nyugdíjazások kellemetlen kihatással lesznek a város ügyvitelére, mert eddig is a tisztviselőknek is jelentős százalékát nyugdíjazták az utóbbi időben, a kormány pedig egyelőre újabb tisztviselői kinevezéseket nem engedélyez.

Szóba került a mai ülésen számos régi városi tisztviselő véglegesítése is. Az átmeneti bizottság a közigazgatási osztály főnökének előterjesztésére a következőket véglegesítette állásában: Petrovici Lázár, Kincses Erzsébet, Tripa Traian, Giurgiu Coriolan, Debeleac Ioan, Borneas Traian, Ioanas Vazul, David Dimitrie, Carabas Stefan, Ilics Ioan, Ardelean Anton, Amar Florea és Jumanca Octavian.

is kezdték kutatni, hogy megállapítsák, mi igaz a szállongó hírekből.

A marokkói és algiri kutatások eredménytelenül végződtek. Laurent volt ezredes teljesen elpusztult a háborúban. Ekkor jutott eszébe a vizsgálóbírónak, hogy az idegenlégió minden katonájának felvételénél ujjlenyomatot vesznek a jelentkezőről. Kikerestették Laurent idegenlégiós közkatona ujjlenyomatát, majd a letartóztatott kapitányt a laboratóriumba vitték. A helyiség egyik sarkában erősen fűtött kályha állott, melyben vizet forraltak laboratóriumi célokra. Laurentet felkérték, lépjen az asztalhoz és nyomja rá ujjait az elkészített papírra.

— Ujjlenyomatot akarnak venni? — kérdezte sápadtan a kapitány.

— Igen.

Laurent hirtelen odaugrott a forró kályhához és erősen rányomta ujjait... a szobát pillanatok alatt égethús szaga töltötte be... Laurent kapitány elájul, az ő kezéről több nem vehetnek ujjlenyomatot. A sérülések oly erősek voltak, hogy két ujját amputálni kellett. A rejtély még mindig nem oldódott meg, de a katonai hatóságok véleménye most már az, hogy veszélyes kémről van szó, aki Németországnak szerez adatokat. S ebben az irányban folyik a beható nyomozás. Az eset hőse, Laurent kapitány pedig az egyik párisi katonai kórház lakója.

Ujabb kísérlet a román-magyar kulturközeledés megteremtésére

25.000 leies pályadíj — Román és magyar írók októberben találkozára készülnek Oradeán

Oradeáról jelentik: Megírta már az Aradi Közlöny, hogy a magyar-román kulturközeledés előmozdítására Mosoiu Tiberiu, Oradea polgármestere elhatározta, hogy a város részéről évi huszonötezer lei pályadíjat tűz ki olyan irodalmi művek jutalmazására, amelyek a dijkadás évében legjobban elősegítik a két nép közeledésének ügyét. A város az első, 1936-ban kiosztásra kerülő huszonötezer leies pályadíjat ez elhatározással egyidejűleg már le is tette az egyik helyi pénztáratnál.

Ma, amikor a Duna-medence népeinek közelebbhozására irányuló eszmék az egész Európa érdeklődésének homlokterében állanak, kettőzött jelentősége van ennek a dicsőretre méltó tettnek.

A tiszta emberi és művelődési szándék, amelyből Mosoiu Tiberiu elhatározása kisarjad, egybefonódik a város kezdeményező cselekedetének azzal a hangsúlyával, hogy az ilyen ideálokról nemcsak beszélni kell, hanem éretük tenni is.

Tegnap, vasárnap a polgármester elnöklével már meg is alakult Oradeán az a kezdeményező bizottság, amely az irodalmi közeledés érdekében a legközelebbi jövő teendőit magára vállalta. Az alakuló megbeszélésen Mosoiu Tiberiu polgármester, Tabéry Géza, Ligeti Ernő, Samarineanu Mihai, Petre A. Gheorghie írók és a távollevő Berde Mária megbízásából Katona Béla jelentek meg.

A jelenlevők, miután a kulturközeledési bizottság megalakítását kimondták, mindenekelőtt meghatározták az első, 1936-os évben kiadandó huszonötezer lei pályadíj pályázati feltételeit. Tekintettel arra, hogy román nyelven a magyar irodalmat ismertető művek már vannak forgalomban, — a bizottság egyhangulag úgy látta jónak, hogy

az első évi pályadíj egy magyar nyelven írott román irodalomtörténet illeszen,

melynek pályázati feltételeit az alábbiakban írják körül:

A műnek még kiadatlanak kell lennie. Organikus, essayszerű és kritikai feldolgozásban, száraz adatszerűségek kerülésével nyújtson a mű tájékoztatást a román irodalomról, felölelve nemcsak a múlt, hanem a mai román irodalmat is. A mű terjedelme 250—300 nyomtatott oldal. Beküldésének végső határideje 1936. április 1. A pályaművek gényírásal írva, jelígyes levél kíséretében Samarineanu Mihai szerkesztő címére küldendők a „Familia” folyóíráthoz, Oradea, Str. Regele Carol 6. sz. alá. A mű elbírálására Mosoiu Tiberiu polgármester elnöklésével Berde Mária, Bota Gheorghet, Von Chinezut, Ligeti Ernőt, Petre A. Gheorghet és Tabéry Gézát kérték fel. Ez a bizottság a beérkezett művek felett három hónapon belül, tehát 1936. július 1-ig dönt és döntés után a kiadási jog magának való fenntartása mellett a pályadíjat kiadja.

Még érdekesebb eredménye volt azonban a tegnapi megbeszélésnek az a határozat, mely szerint október hó elsején Oradeára összehívják a román és magyar íróknak egy széleskörű értekezletét, mely hivatva lesz a kulturális közeledés további lépéseinek részleteit a legszélesebb mederben megbeszélni. Így mindenekelőtt

ez az írói ankét fogja kijelölni azt az öt magyar és öt román irodalmi művet, melyek a kulturközeledés előmozdítása érdekében a másik nyelvre fordítva, könyvsorozatban megjelennek.

Az októberi magyar-román írói ankét részvevőinek meghívására Mosoiu polgármester elnöklésével a tegnapi értekezlet Tabéry Gézát és Samarineanu Mihait bízta meg. A teg-

napi megbeszélés során kialakult az a határozat, hogy

a magyarországi és romániai íróknak egy találkozását rendezik meg Oradeán.

A találkozásnak az lesz a célja, hogy a két ország kulturközeledése körül polémiák folytán helytelen ultra terelődött mozgalmat, személyes érintkezés útján, az arra leghivatottabbak tereljék a helyes mederbe. Ezért a mozgalom itt megalakult hivatalos szerve, Irodája, amelynek Mosoiu Tiberiu az elnöke, Tabéry és Samarineanu Mihai a titkárai, meghívókat küld Budapestre, valamint Bucurestibe, hogy az irodalmi találkozót legkésőbb október elejére itt megrendezzék.

Magyarországból meghívást kapnak az eddigi tervek szerint:

Zilahy Lajos, Benedek Marcel, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály, Németh László, Márai Sándor, Zsolt Béla, Harsányi Zsolt, Kodolányi János és mások.

Román részről:

N. Condeescu tábornok, az írók Szövetésének elnöke, Cezar Petrescu, N. Minulescu, L. Rebreanu, Victor Eftimiu, Octavian Goga, Romulus Dlanu, Al. Dima, Ion Chinezu, Emil Isac és a „Familia” folyóírat összes munkatársai.

Ardeából a helybelieken kívül:

Motter Károly, Ligeti Ernő, Kós Károly, Szemlér Ferenc, Bitay Árpád.

Meghosszabbították egy évre a városi és a magánmozik szerződését

A városvezetés érdekes határozata — Mozgalom a költségvetési év megváltoztatására — Kedvező jelentések a városi gépzemekről

Aradváros átmeneti bizottságának ma délelőtti ülésén számos fontos kérdést tárgyaltak le. Így ma került megvitatásra és megszavazásra a magánmozikkal kötött szerződés egy évre való meghosszabbítása. A szerződés-tervezet megvitatása alkalmával megállapították, hogy ez év márciusában, áprilisában és májusában 100 ezer lei volt a városi mozik bevétele, júniusban és júliusban — tehát a holt szezon idején — viszont nyereség nem mutatkozott, de veszteség sem. A magánmozikkal kötött meg egyezés előtt a városi moziknak havonta 80 ezer lei deficitjük volt. Az átmeneti bizottság a szerződés egy évre való hosszabbítását megszavazta. Az új szerződés értelmében — mint már jelentettük — az ősszel és télen is felváltva fognak játszani az aradi mozik.

Tripa Mihail városi géplémezőigazgató megfogalmazta a városi gépzemek 1934—35. évi működéséről. Eszerint a vízművek 2 millió 23 ezer leies, a gázművek pedig 71 ezer leies nyereséggel, míg a jéggyár 98 ezer leies veszteséggel zárta mérlegét. Az a bizottság, amely a városi üzemek ügyvitelét felülvizsgálta, azt javasolta, hogy írják össze a vízművek és a gázüzem adósainak névsorát a kétes tételek megállapítása végett. Ezeket a tételeket ugyanis le akarják írni. Tatu Ioan javaslatára az átmeneti bizottság Tripa Mihailnak eredményteljes és fáradhatatlan tevékenységéért 60 ezer lei tantiémot és 60 ezer lei fizetéspótlékot szavazott meg. Czettel Lajos dr. azt javasolta, hogy Maris Sebastian főkönyvelőnek is szavazzanak meg különórák címén egy bizonyos összeget; erről azonban csak akkor döntenek, miután Olaria vezértitkár jelentést tesz ebben az ügyben.

Az átmeneti bizottság tudomásul vette a belügyminisztériumnak azt a rendeletét,

„Cherchez la femme..?”

Négy és fél milliós bírságot

róttak ki a repülőgépes selyemcsempészekre

BUCURESTI-ből jelentik: Szigorú vizsgálat indult meg a repülőgéppel történt — általunk már ismertett — selyemcsempészes ügyében. Megállapították, hogy a francia repülőgépen JARSALON ismert francia pilóta és BOURLATON lyoni selyemgyáros érkezett az országba. A kihallgatásból megállapítást nyert, hogy a pilóta nem tudott arról, hogy csempészsében vett részt, mert a nagyipáros csupán romániai kirándulásról beszélt. Kiderítette a vizsgálat még, hogy Draganes község határában egy Vlad Cocea díhírlapíró és egy PO-COL nevű hivatalnoknő várták a repülőgépet. Összesen 8 kgr. selymet próbáltak ezen a szokatlan módon az országba csempészni.

A letartóztatottakat ma délelőtt Bucurestibe, a sziguranca vezérfelügyelőségre, onnan pedig a kihallgatásuk után a vámvezérigazgatóságra szállították, ahol felvették a szükséges jegyzőkönyveket. A vámvezérigazgatóság 4 és fél millió leies bírságot rótt ki a csempészekre, azaz a csempészáru értékének háromszorosát. A bírság kilizetéséig zár alá vették a repülőgépet.

Érdekes, hogy Bourlaton egyike a háború francia repülőhőseinek, aki jelenleg a Rhone megyei aviatikai klub alelnöke. Duszgázdag gyáros és ezért furcsa vállalkozása rendkívüli meglepetést keltett. Azt hiszik, hogy a vállalkozás hátterében szerelmi kaland húzódik meg. A gyáros a közelmúltban ugyancsak repülőgépen érkezett az országba és részt vett a Ghica kupáért folyó repülőversenyben.

amelynek értelmében — mint megírtuk, — a városokban letelepedett mócok nem élvezhetik a vándor-fakereskedőknek biztosított előnyöket, mert ezek az előnyök csak azokra vonatkoznak, akik valóban kocsival és lóval vándorolva, nem fejtenek ki egy helyen állandó kereskedelmet. A bizottság elutasította a pancortal iparosoknak azt a kérését, hogy az aradi hetivásárokon árusíthassanak. Egy régebben kiküldött bizottság jelentése alapján úgy döntöttek, hogy a tüzoltóság Marta-gyártmányu autóját, valamint az Itala-gyártmányu mentőautót a leltárból használhatatlanság miatt leírják és azokat elárverezik. A Victoriának járó árvízkielcsön törlesztéseképpen a bizottság 500 ezer leit szavazott meg. Szóba került az is, hogy a bodrogi ut javításra szorul. Ennek megállapítására külön bizottságot küldtek ki.

Chisinau városa átíratot intézett Aradváros vezetőségéhez és azt javasolta, hogy indítsanak mozgalmat a költségvetési év megváltoztatása érdekében. Minden város a közmunkákat ugyanis nyáron tudja csak elvégezni. Abban az esetben viszont, ha a költségvetési év nem január elsején, hanem április 1-én kezdődik, ezekre a munkálatokra költségvetési fedezet hiján, csak később kerülhet sor. Ezt a javaslatot tanulmányozás végett Berzova n pénzügyi tanácsosnak adták ki, egyben pedig azt javasolták, hogy kérjék a pénzügyi év likvidálásának harminc nappal való meghosszabbítását.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy hóra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

Külföldre havonta 50.— Lei-jel több.

Szegedi szabadtéri játékok és Szent-István napi féléru utazáshoz igazolványok és vasuti jegyek

Sándor (Europa) menetjegyirodában kaphatók. 4586

Évi börtönre ítélték Probst Viktort, az aradi kémkedési pör egyik vádlottját

Békeidőben elkövetett árulás címén ítélték el a volt aradi magántisztviselőt
— A vád- és védőbeszéd —

Nagy érdeklődés közepette fejezte be ma délelőtt az aradi törvényszék *lanca-Zuh-ta* nácsa Probst Viktor volt aradi magántisztviselő kémkedési bűnperének főtárgyalását. A mai tárgyaláson zárt tárgyalás keretében hallgattak ki egy aradi őrnagyot, aki szakértői véleményt adott az ügyről, majd ismét nyilvánosnak deklarálták a tárgyalást és megkezdődtek a perbeszédok. *Gitta* Augustin helyettes főügyész vádbeszédében ismertette az anyagot, kijelentette, hogy Probst a katonai áthelyezésekről, csapatmozdulatokról, a preregimentáris oktatásról adott információkat levélben a magyarországi kémszervezeteknek. Megsemmisítő bizonyítékokat szerzett ellene a vizsgálat és lefényképezett levelei a tagadást is lehetetlenné tették. Probst — mondotta — összeköttetésben állott a Magyarországon működő *Harangzó* Mihállyal és *Kartács* Péterrel és felhívja a bíróság figyelmét arra a körülményre, hogy *ugyanabban a teremben, ahol most Probst felett ítélik, ítélték el néhány évvel ezelőtt hasonló büncselekményért Harangzót.* Hivatkozik arra, hogy az őrnagy szakértői véleménye rendkívül terhelő, mert megállapítja, hogy a vádlott által közölt adatok titkosak és hogy azok megfélemlített a valóságnak. Azon véleményének ad kifejezést, hogy az ország telve van kémekkel és nagy költséget jelent az államnak, hogy a külföldnek elárult helyzetet megváltoztassa. Leszögezi, hogy nem tudni, honnan szerezte adatait Probst, aki erre vonatkozólag nem volt hajlandó vallomást tenni, de mindenképpen példás, szigorú büntetés kirovását kéri, mert az állami érdek.

A védelem képviselője felszólalása elején megállapítja, hogy ha a törvény előírásait tekintik, anélkül, hogy a tényeket a kellő értékre szállítanák le, a cselekmény súlyosnak látszik. Azonban ő mégsem találja súlyosnak az esetet, mert a vádlott tulajdonképpen csalást követett el a magyarországi szervezet kárára, miután a kapott pénzért valóban adatokat közölt. Hivatkozik egy levélre, amely az aktacsomóban fekszik és amelyben szemrehányást tesznek Probstnak, mert adatai nem feleltek meg a valóságnak. Probst — mondotta a védő — nem szállított tervrajzokat, vagy helyszínrajzokat, olyan adatokat adott, amelyekről Aradon mindenki tudott, sőt nagyrésztük a lapokban is megjelent. Nem titok a preregimentáris oktatás, hiszen mindenki láthatja a gyakorlatzó fiatalokat, sőt nem is igaz, amit az egyik tudósításában adott, hogy aktív tisztnek vezetik az oktatást. Nem titok az sem, ki az aradi katonai parancsnok és az sem, hogy Devaról egy ezred jött Aradra, hiszen megérkezését a lapok bevizálták, tárgyaltak róla a városban, sőt a megérkezés után végigdefilált a városban. Letagadhatatlan, hogy a szándék megvolt és a törvény ezt is bünteti. De enyhítő körülmény, hogy meg sem kísérelte,

Pénzt hamisítottak a iasi-i fegyházban

A fegyőr volt a hamispénzgyár védnöke

IASIBÓL jelentik: Szenzációs leleplezés történt tegnap a iasi-i fegyházban. Megállapítást nyert ugyanis, hogy két fegyenc a börtönben hamis pénzt gyártott. Ioan Aporcaritei fegyenc, akit hamispénzgyártásért 5 évi fegyházra ítélték, valamint egy Luchian nevű társa, aki betörés miatt került a fegyházba, pénzhamisító szerszámokat szereztek be és Petrescu fegyőr védelme alatt, zavartalanul gyártották a hamis pénzt. A hamis pénzt a fegyintézet kertjének félreeső helyén, a bokrokban állították elő. A pénzhamisítást úgy leplezték le, hogy Aporcariteit más fegyházba helyezték át és az új társ a dolgot elárulta.

hogy katonatisztól kapjon titkos adatokat, Probst Viktor nem akart mást, mint pénzt keresni, hogy a családját eltarthassa és könnyen esett áldozatul a szervezet ügynökeinek. Nyomban beismerő vallomást tett és nem volt hazaáruló, ezért, ha felmentése nem volna lehetséges, megérdemli, hogy enyhe ítéletet kapjon.

Az utolsó szó jogán a vádlottat hallgatták meg és Probst kijelentette, hogy nem kémkedett. Tettét azéri követte el, mert megélhetést akart biztosítani családjának. Felmentést kért. Rövid tanácskozás után *lanca* elnök kihirdette az ítéletet, amelyben

bűnösnek mondotta ki a törvényszék Probst Viktort békeidőben elkövetett árulásért a kémkedésről szóló törvény második szakasza alapján mert katonai információkat adott egy magyarországi kémszervezetnek. Ezért öt évi börtönre ítélte és ebből 95 napot vesz kitöltöttnek a vizsgálati fogsággal.

Gitta helyettes főügyész megnyugodott az ítéletben, a védő azonban fellebbezést jelentett be. Amikor Probstot megkérdezték, kijelentette, hogy ő is fellebbez, mert nem érzi magát bűnösnek. A törvényszék ekkor közölte, hogy fenntartja Probst letartóztatását, miután a büntetés nagysága miatt fennáll a szökés veszélye. Az ítélt volt magánhivatalnok halálsápadtan hagyta el a tárgyalási termet, míg felesége a törvényszék folyosóján hangosan zokogott. Az ügyet előreláthatólag a jövő hónapban tárgyalja a timisoarai tábla.

Végzet a család felett?

Súlyos repülőszerencsétlenség érte

Brasovban Pocol Innocent volt berlini kereskedelmi attasé özvegyét

Isméllődnek a szerencsétlenségek a Baia-mare-i legendás aranykirály családjában

BRASOV BÓL jelentik: A brasovi repülőtéren súlyos repülőszerencsétlenség történt. Egy „Codron” rendszerű iskolagéppel a kora reggeli órákban elegáns, magas, 32 év körüli bucuresti-i hölgy szállott fel. A hölgy a brasovi repülőgyár továbbképző tanfolyamán egészítette ki repülési szakismereteit és itt akarta megszerezni azt az igazolványt amely bucuresti-i pilótaigazolványával együtt, bármilyen típusú gépnek vezetésére feljogosítja. A teljes inkognitóban Brasovban tartózkodó előkelő bucuresti-i hölgy vizsgaszereplése kitűnően sikerült, az utolsó pillanatig, amikor is a leszállás körül komoly hiba történt. A Codron típusú gép a leszállásnál nekiszaladt az IAR-pálya kerítésének, bukfcencet vetett és összetört.

Az összetört gép maga alá temette a pilótanőt. Hosszas fáradozás után sikerült a roncsok alól kimenteni az eszméletlen pilótanőt.

akit beszállítottak az új Marzescu-kórházba és ott ápolás alá vették.

A szerencsétlenül járt urinő Pocol Victoria, Pocol Innocent volt berlini kereskedelmi attasé özvegye. Pocol Innocent, a híres baia-marei „aranykirály”. Nagylónai Pocol Elek egyetlen fia volt. Az „aranykirály”, a baia-marei aranybányák hajdani ura, mintegy

három hónappal ezelőtt halt meg a budapesti svábhegyi szanatóriumban.

Az aranykirály egyetlen fia, Pocol Innocent, rövid diplomáciai szereplés után, fiatalon

Jeritza Mária házasságot kötött a Fox-filmgyár vezérigazgatójával

A legnagyobb csendben vált el Popper-Podhragy Lipót bárótól a brünni származású világhírű énekesnő

Hollywoodból jelentik: Jeritza Mária, a brünni származású, világhírű énekesnő, aki éveken át a bécsi állami opera büszkesége, legutóbb pedig a newyorki Metropolitan opera tagja volt, ma házasságot kötött Winfield Sheehannal, a Fox filmgyár vezérigazgatójával. A világhírű énekesnő és az amerikai filmipar egyik vezetője Santa Barbarán esküdtött egymásnak örök hűséget. Az esküvői szerződés után a házaspár európai nászutazásra indult.

A Hollywoodból érkező jelentésekből kitűnik, hogy Jeritza Mária a legnagyobb csendben bontotta fel házasságát Popper-Podhragy Lipót báróval. Jeritza Mária hosszabb idő óta a newyorki Metropolitan operában énekelt, s bár úgy volt, hogy röviden visszatér Ausztriába, állandóan halogatta hazautazását. Már ebben az időben fölbukkant a bécsi sajtóban az a hír, hogy a művésznő válik férjétől. Az amerikai újságírók kérdéseikkel ostromolták Jeritza Máriaat, aki azonban mindig csak azt a szűkszavú választ adta, hogy a házasság magánügy, a válás is, magánügyeiről pedig nem szívesen beszél. Ugyanekkor férje, Popper-Podhragy Lipót báró az újságírók előtt a leghatározottabban megcáfolja válásuk hírét.

Jeritza Mária házasságkötése művészkörökben szenzációként hatott. Férje egyike a Fox-film megalapítóinak és az amerikai filmipar legismertebb személyiségeinek. Egyes hírek szerint Sheehan házasságkötése után végképp hátat fordít Amerikának és Európában telepszik le, arról azonban még nem regél a fáma, hogy Londonban vagy pedig Bécsben üti-e fel sátorfáját.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/2 órakor

Este 9 1/2 órakor

PREMIER!!

Fannie Hurst regénye.
John M. Stahl rendezése
Szebb, meghatóbb mint
a „Mollékucoa” volt.

Asszony a vonaton

Történet a fajok küzdelméről.

Claudette Colbert Warren William

SELECT

5, 7 1/2 és 9 1/2 órakor

Utóljára!

Tied a szerelmem

Az anyai szeretet példaképe.

Lukács Pál Wynne Gibson

Jön: Egy leány, aki mindent tud

Német vígjáték Dolly Haassal.

HIREK

TEGEZ

Szép hölgyeink, akik eddig csupán szemek villámaival s legfeljebb Amor nyilaival sebeztek meg a halandók szívét, a sportszerűség utjain tovább haladva, harcos amazonokként valódi ijjakat vettek kezükbe s a különböző sporttelepeken megkezdtek a céllövészetet. A divat, melyet valamelyik antik filmben szereplő filmdiva indított el hódító útjára, hullámaival végigseper a világ valamennyi fűrdőhelyének plázsán és diadalmasan érkezett el hozzánk a Mures-partra is.

A férj, aki napi munkáját fáradtan érkezik meg a családi otthonba, csodálkozva s a világtól elmaradt emberek módján, megütközve mutat egy furcsa szerszámra, mely öngyagsága toalett asztalán hever.

— Mi ez fiam?

— Tegez, — mondja öngyagsága természetes könnyedséggel és tovább puderezi napégette orrát.

— Azt kérdeztem, hogy mi ez...? — mondja a férj, most már kissé türelmetlenül.

— Tegez! — feleli ismét a feleség...

— Légy szives ne tréjálj: tudommal már tíz év óta tegezlek, de azt kérdeztem, hogy micsoda ez a furcsa szerszám? Valami újfajta csipesz, vagy derék-masszirozó, vagy egérfogó...?

— Nézd szíved, — mondja a feleség oktató hangon —, ez egy divatos sport eszköz most, mely kitűnően fejleszti az izmokat s azonkívül igazán bagatellbe kerül. Az ember vesz egy tegez, több nyilvesszót s kifeszíti az ijját, kilövi a nyilvesszót és kész. Ennyi az egész. De ha kifogásod van ellene, hajlandó vagyok lemondani róla. Egyesek szerint az autó-vezetés sokkal nemesebb sport, a lovaglás pedig sokkal egészségesebb! A motorcsónakázás és a golfozás sem utolsó!!

— Talán maradjunk mégis a nyilazás mellett, — szól békülékenyen a férj és csak akkor sötétedik el az arca, amikor kényelmes foteljébe süppedve, váratlanul szuró jársra riad.

— A kaktusz... — gondolja első pillanatban, de nem. Az a helyén áll a vitria tetején. Rövidesen rájön, hogy a tegezbe ült s ekkor sok meggyőződéssel, főleg stílusosan Isten nyilait emlegeti a tegez mellé.

W. R. A.

— **EMELKEDIK A HÖMÉRSÉKLET!** Élénk déli és nyugati szél. Éjjel több helyen esők vagy zivatarok. A hőmérséklet valószínűleg súlyed, keleten azonban emelkedik.

— A király a cserkészek között. Bucurestiből jelentik: Carol király tegnap Titeanu és Incullet jelenlétében a cserkészünnepélyen elnökölt. A cserkészeleányok sportbemutatója, éneke és játékaik felett az uralkodó legmagasabb megelégedését fejezte ki.

— Erélyesen cáfolják Habsburg Ottó bucuresti látogatásának híreit. Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap reggeli számában arról ír, hogy Habsburg Ottó kísérletet tett a kormánytól, hogy engedélyt kapjon az országba való utazásra. A lap szerint a herceg rá akarja venni a kisanthant államait, hogy segítsék elnyújtásnak neki a restauráció keresztülvételében. Hivatalos körökben a hírt a legerélyesebben megcáfolják.

— Pénzügyi felügyelők látogatása az aradi pénzügyigazgatóságon. Ma Aradra érkeztek Florea és Cristescu pénzügyi felügyelők, akik az aradi pénzügyigazgatóságon a behajtások menetével kapcsolatban tartanak vizsgálatot.

— Új végrehajtási főnököt neveztek ki az aradi törvényszékhez. Beszámoltunk arról, hogy az aradi törvényszék fegyelmi bírósága elhelyezésre ítélte Carianopolt, az aradi végrehajtási osztály főnökét. Ma megérkezett az aradi törvényszék főelnöki osztályához az igazságügyminiszteri rendelet, amely közölte, hogy az aradi végrehajtási osztály élére Antonescu Dumitru, a lugoji törvényszék végrehajtási főnökét nevezte ki, míg Carianopol Gheorghe a tarnavamare-i törvényszékhez került.

— Bombarobbanások két newyorki mozi előtt. New-Yorkból jelentik: Tegnap kora hajnalban két olyan mozi előtt, amely szervezetlen munkásokat alkalmaz, bombák robbantak fel. A pokolgépek senkit sem sértettek meg ugyan, de a kora hajnali órák ellenére hatalmas tömeget vonzottak a merényletek színhelyére. Valószínűnek tartják, hogy a bombák robbanása összefüggésben áll a munkaiügyi konfliktussal.

— Egykori aradi rendőrtiszt karrierje. Budapestről jelentik: A magyar főváros központi bejelentő hivatalának élére Petrányi volt makói rendőrfőtanácsos kapott kinevezést, aki régebben az aradi városi rendőrség kötelékébe tartozott.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.23 és fél, London 15.17 és egynegyed, Newyork 305 és egy-negyed, Brüsszel 51.50 és háromnegyed, Milánó 25.07 és fél, Amszterdam 206.65, Berlin 123.30, Bécs —, Prága 12.70, Varsó 57.75, Belgrád 700, Budapest —, Bucuresti 250.

— Letartóztattak egy nyugalmazott táborno-
kot Marienbadban. Marienbadból jelentik: Tegnap Marienbadban letartóztatták Krausz Rudolf nyugalmazott táborno-
kot, akinek a neve a világháborúban vált ismertté. A 72 éves táborno-
kot beszállították az égeri ügyészség fogházába. Egy külön katonai bizottság szállt ki Prágából Krausz táborno-
k ügyének kivizsgálására. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a nyugalmazott táborno-
k letartóztatására azért került sor, mert baráti körben gyalázta a csehszlovák nemzetet.

— Papnövendékek halálos turista-katasztró-
fája. Innsbruckból jelentik: Tizenhét papnövendék a hegyek közé ment kirándulásra. Habicht köz-
ségénél meg akartak mászni egy meredek csucso-
t. Várkonyi Péter zombori illetőségű papnövendék hegymászás közben megsédült és egy 300 mé-
teres szakadékba zuhant. Mire segélyben akarták részesíteni, már halott volt.

— EMBERRABLÁS A FRANCIA-NÉMET
HATÁRON. Párisból jelentik: A német határon újabb emberrablás történt. Tegnap éjszaka Petite Rosellen közelében, a német határon, de még francia területen két ismeretlen megtámadott egy bányamunkást, ártalmatlanná tették s áthurcolták Németországba. A hatóságok erélyes vizsgálatot indítottak.

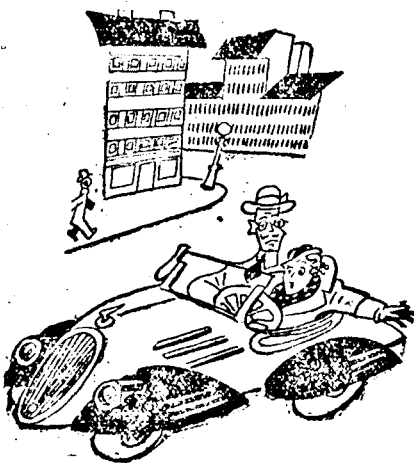
Elmarad a kisebbségi tanerők nyelvvizsgálója?

A timisoarei tanfelügyelőség tegnap érte-
sítette az összes illetékes tanügyi hatóságokat, hogy a nyári tanfolyamon résztvevő kisebbségi tanerők nyelvvizsgálója elmarad. Ez a rendelkezés nagy megnyugvást keltett a kisebbségi pedagó-
gusok között, akiket eredetileg is csak nyelv-
kurzusra kötelezték és nem újabb vizsgára. Alig vették kezdték a tanfolyamot, amikor a köz-
oktatásügyi miniszter egy rendelettel kötelezővé tette a tanfolyamok befejezése után az újabb nyelvvizsgát. Az ügyben a magyar parlamenti csoport részéről Gyárfás Elemér dr. szenátor és Willer József dr. képviselő közben jártak a ren-
delet visszavonása érdekében. Közbenjárásuknak meg lett az eredménye: a kisebbségi tanerők tehát a tanfolyam befejezése után újabb vizsgát nem tesznek.

— Kiugrott a kórház emeleti ablakából a meg-
operált urileány. Oradeáról jelentik: Két nappal ezelőtt behozták az oradeai Irgalmasok kórházába Lukács Ilona salontai urileányt és vakbélműtét hajtottak végre rajta. Hétfőn délután egy óvatlan pillanathan a megoperált leány felkelt az ágyból, szobájában kitorpte az ablakot és egy emeletnyi magasságból kiugrott. Csodálatos módon az esés következtében semmi baja nem történt, mindössze a keze sérült meg, amikor az ablakot kitorpte. Állapota mégis válságos, mert elkésve vitték kórházba, amikor betegsége már nagyon előrehaladott állapotban volt.

— Felakasztotta magát egy savarsini asszony. Az aradi ügyészséghez ma jelentés érkezett, amely szerint Branusean Elena savarsini asszony tegnap felakasztotta magát. A jelentés megállapítja, hogy az öngyilkos idegbeteg volt és valószínűleg rohamában követte el tettét.

Öngyagsága vezet

— És mit csinál akkor, ha látja, hogy nem tudja kikerülni a szembejövő kocsit?

— Nagyot sikoltok, eleresztem a kormányt és eltakarom az arcomat, nehogy az üvegszilánkok felkarcolják.

— **HIRDETŐNK FIGYELMÉBE!** Az Aradi Közlöny csütörtöki, Nagyboldogasszony ünnepnapján megjelenő számát két napon át fogja olvasni az olvasóközönség, mert azt követő legközelebbi számunk s. hó 17-én, szombati reggel fog megjelenni. Kérjük tehát i. t. hirdetőinket, akik Nagyboldogasszony-napi lapszámban hirdetését kívánják közreadni, hogy a hirdetések megfelelő módon előnyös elhelyezése érdekében szíveskedjenek megbízásaikat szerda délelőtt folyamán eljuttatni kiadóhivatalunkba, hogy még idején, i. t. hirdetőnk kívánságát szerinti kielégíthessünk minden igényt.

— **Halálosvégi szerencsétlenség Galsán.** Tegnap halálosvégi szerencsétlenséget okozott a gondatlanság az aradmegyei Galsa községben. Micu Simion mezőőr egy társa, Ardelean Fodor 72 éves mezőőr társaságában revolverét próbálta ki és étes töltésekkel lövöldözött. Az egyik golyó véletlenül Ardelean találta, aki súlyos állapotban szállították az aradi kórházba. Aradon megállapították, hogy előrehaladott kora miatt nem hajtható végre rajta műtét, mire hazaszállították, utközben azonban meghalt. A csendőrség jelentése nyomán bíróvádi eljárás indult Micu ellen.

— Ismert aradi művészek szerepelnek az augusztus 31-i Novák Irén-émlékstén. Nagy előkészületek folynak a Novák Irén-émléksténre, amely — mint ismeretes — augusztus 31-én lesz az aradi Nyári Színházban. Az aradi közönség, amelynek három évtizeden keresztül volt kedvence a 7 évvel ezelőtt elhunyt művésznő, impozáns számban vonul fel, hogy kegyeletét nyilvánítsa a mindenki által tisztelt és szeretett aradi Nagyasszony iránt. Ismert aradi művészek lépnek fel a nívós program keretében és a rendezőség — Felhő Ervinnel az élén — gondoskodik arról, hogy a kegyeletnek szánt emlékest egyszerűsége felejtethetetlen művészi élmény is legyen Arad közönsége számára.

— Orvos! Mr. Dr. Goldschmidt hazatért. Ismét rendel. 4581

— Zsebkesével véletlenül a szívébe szurt. Tragikus haláleset tartja izgalomban Deáki községet, amelynek áldozata Janics István 22 éves tanító. Janics tegnap szlovenszki tanulmányutjáról hazatért Deákiba, lakása ajtaját azonban zárva találta. A fiatal tanító zsebkesével próbálta kinyitni az ajtót, miközben a kés a kezében félrecsuszott és a szíve fölött elvágta az ütőeret. Janics István hangtalanul rogyott össze és mire a járőrök ráakadtak, elvérzett. A halálesetről értesítették a szerencsétlenül járt tanító apját, aki Vágkirályfalun lakik. A tragikus haláleset általános megdöbbenést váltott ki. Janics Istvánt kedden temették el Vágkirályfalván.

Asszony a vonaton

Emlékezzen a „Mellékucca” nagy sikerére. Ugyanezen író (Fannie Hurst) szövegvönyve és azonos rendező (John M. Stahl) monumentális alkotása. A legaktuálisabb téma a fajok gyűlölködéséről. Az egész nyugati világon nagy siker.

— A podgoriai gyermeknyaraltatás akció befejeződött. Az akció kedvezményében részesült gyermekek szerdán délután fél 5 órakor érkeznek haza Aradra a podgoriai villamossal. A gyermekek megérkezésük után a Minorita-templomba vonulnak, ahol dr. Lakatos Ottó plébános szentségi áldásban részesíti őket. A gyermeknyaraltatás egyébként mindvégig kedves vakáció emlékekkel telített hangulatban telt el, anélkül, hogy bármilyen kellemetlen körülmény megzavarta volna. A nyaraltatás gondtalan heteit végigélvező, naplesztötte gyermekserég élénk bizonyossága a nemes akció szép sikerének.

— Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jót tesz, mert a gyomorbelcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít.

— Német pilótánó sikeres kontinens-repülése. Berlinből jelentik: Beinhorn Elly német repülőnő ma reggel 3 óra 40 perckor Sziléziából utak indult Sztambul felé. A Boszporus és Kisázsia egy részének átrepülése után 9 óra 20 perckor már meg is érkezett a német pilótánó Sztambulba, ahonnan 10 óra 47 perckor felszállott. 6 óra 9 perckor érkezett meg ma este a tempelhofi repülőtérre Beinhorn Elly, aki először tette meg e nap alatt a Németország—Ázsia közötti utvonala oda-vissza.

A „lovagias“ Striegl esete Aradon a szerelemmel és a halállal

Timisoaráról jelentik: Nagy mulatást rendezett a napokban az aradi állomás melletti Horváth-szállodában egy bő pénzü „idegen“, aki nem fukarkodott a pénzzel és az éhes kis éjjeli pillangóknak s a cigánynak egyaránt bőven juttatott a nadrágzsebében csörgő százakból.

A jó étvágyu és jó kedélyű mulató fiatalemberről nem is hitte volna senki, hogy azonos Striegl Heinrich timisoarai öngyilkosjelölttel, aki az egyik timisoarai lapnak bejelentette, hogy **tönkretett életére pontot akar tenni s ezért elment Aradra a cégtől kölcsönzött hitelével és a cég 2400 lejt elmulatta egy hölgyvel, a kinek fényképét a lovagiasság minden szabályának felrugásával beküldötte a laphoz bizonyítás végett.**

Ezek után Striegl Heinrich meginvitálta a lap szerkesztőségét hétfő délelőttre az Erzsébet-városi temetőbe:

„Jöjjenek el holnap, azaz hétfőn reggel, mert én már halva leszek“ — írja fenyegető sorait az öngyilkosjelölt.

A lap munkatársai elfogadták a szives invitálást és hétfőn reggel a temetőben keresni látták Striegl Heinrich holttestét, hasztalanul. A hulla az ígéret dacára sem jelent meg a megjelölt helyen. Striegl ur holléte után nem annyira a halottképek, mint inkább a megkárosított cég detektívjei érdeklődnek melegen.

— **Starhemberg herceg rangrejtve Jugoszláviába érkezett.** Bécsből jelentik: Starhemberg herceg osztrák alkancellár Condulis álnéven Jugoszláviába érkezett. Az alkancellár Thurn gróf vendégeként tartózkodik a délszláv királyság területén.

— **A „WEISSENBERG-SZEKTA“ BOTRÁNYAI BERLINBEN.** Berlinből jelentik: Nagy szenzációt keltő per tárgyalását kezdte ma meg a berlini törvényszék. A vádlott a 79 éves Weissenberg József, a róla elnevezett szekta vezetője. Weissenberget, aki egyébként Tautomurg-profétának nevezte magát, azzal vádolják, hogy erkölcstelen merényletet követett el három kiskorú leány ellen. Weissenberg szektáját még ez év januárjában a titkosrendőrség betiltotta, de Weissenberg, aki Rasputin tanítványának nevezi magát, Waldrieden telepet létesített, ahol híveket gyűjtött össze.

— **Bélrenyheség és kínzó főfájások,** a máj és az epeutak bántalmi, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József“ keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasizervek pangását.

— **Augusztus 17., a megfiatalodások napja.** Voronoff professzornak ugyan semmi köze sincs ehhez az ominózus dátumhoz, de annál több köze van Gömör Emmának, az aradi szintársulat közkedvelt komikájának. Gömör Emma sokkal rövidebb eljárással tudja megfiatalítani az embereket.

A jókedély fiatalit a leghatasosabban és így, aki szombat este részt vesz Gömör Emma jutalomjátékán az feltétlenül meg fog fiatalodni. „Hölgyeim elég volt“ a címe, annak a bravuros francia vígjátéknak, amelyhez csütörtökön nyílik meg a színház elővételi pénztára.

— **Bűrvádi eljárás indult a gai-i késelők ellen.** A múlt héten történt, hogy Kása István és Juhász Mihály gai-i gazdalgények italozás közben összevesztek Druc József 27 éves földművessel, akit a verekedés hevében összeszurkáltak. A sebülést a kórházba szállították, de sérülései nem voltak súlyos természetűek, úgy, hogy a kötözés után elbocsátották a kórházból. A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az eseményről, amelyet ma átküldött az aradi ügyészségre, ahol bűnvádi eljárás indul a késelő legények ellen.

— **Szeplőt, mitesszereket, pattanásokat, arcfoltokat, bőrráncokat, bőrsömört legrovidebb időn belül megszüntet a Földes-féle Génusz Crem.** Az arcból úde, bársonyos és sima lesz Egy tégely 40 lejt. Esteli és nappali használatra külön kapható. Földes gyógyszerár Ad. 1782

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ROZSNYAI: Piata Avram Janca.

FÖLDES: Str Eminescu.

KÁRPÁTI: Boulevardul Regele Ferdinand

VICHY-ETAT

1. Az emésztést elősegíti 2-3 tablettát egy pohár vízben feloldva.

2. 2-3 pastilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.

3. Az emésztést elősegíti 2-3 tablettát egy pohár vízben feloldva.

GYAKORJUNK AZ UTANZÁTOTÓL ÉS HAMISÍTVÁNYOKTÓL!
Fővárosi Könyvtár, Keresztúti Könyvtár, Jókai Könyvtár, Széchenyi Könyvtár

— **Betörő uriflu.** Ma délelőtt megjelent az aradi rendőrségen Gátfalvy Henrik aradi lakos, aki bejelentette, hogy a Str. Neascu Bogdan 12. számú ház alatti lakásán a szekrényébe betört egy 15 éves aradi fiatalember, aki 12.000 lejt ellopott. A tolvaj fiu a lopott pénzzel együtt megszökött. A rendőrség elrendelte országos körzését.

— **Sortésvész dühöng Aradon.** Armbrüster dr. állatorvos a város vezetőségének ma délelőtti ülésén beszámolt arról, hogy a városban sertésvész dühöng. Eddig 50 udvarban tapasztaltak megbetegedést és 79 sertés döglött meg. A város széruma elfogyott, a gazdáknak pedig nincs pénzük, úgy, hogy jelenleg a városi állatorvosi hivatal az állatokat nem tudja beoltani. Gai egyik uccájában a baloldali házakban levő sertéseket még beoltották, de a jobboldali házakban levő sertések beoltására már nem kerülhetett sor. A város vezetősége a sertésvész fenyegető kilátásaira való tekintettel 13.000 lejt szavazott meg 5 kiló oltóanyag megvételére.

— **Augusztus 21-én Forgács Sándor jutalomjátéka: „A kísértetek“.** Hosszu esztendőknél keresztlül beigazolódott, hogy ahol ez az erős akaratu művészember letelepszik, ott a legmostohább körülmények között is megvédi hivatását. Forgács Sándor augusztus huszonegyedikén este fogja bemutatni Ibsen világhírű drámájának „A kísértetek“nek Oswald figuráját. Csütörtökön a téli színház elővételi pénztáránál kezdik a jegyek árusítását 40, 30, 20 vagy tizenöt lejtért.

— **A Ilpová Polgári Dalkör vezetősége** ez év augusztus 25-én Baile-Lipován nagyszabású díjazott hangversenyyel egybekötött népiünnepélyt rendez. A hetvenéves múltú egyesület által rendezett ünnepély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és azon számos timisoarai és aradi dalegyesület részét testületileg. Lesz lacikonyha, torta, virág-, tombolasátor, szerencsekerék, karikadobás, világposta, szépségverseny. A szünetekben az oradeai 85. gy. e. katonazenekara szórakoztatja a közönséget.

— **Megnyílik a eluji turista-muzeum.** Ardealnak egyik legnagyobb egyesülete: a Societatea Carpatină Ardeleană legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy turista-muzeumot létesít és az anyaggyűjtést már megindították. A fenti egyesület aradi Czárán osztályának vezetősége felkéri tagjait és a turistaság barátait, hogy a muzeum céljaira: különleges hegymászó botokat, faragványokat, képeket, ivóedényeket, szerszámokat, eszközöket, ásványokat, térképeket, régi könyveket, nyomtatványokat, kulacsokat, vadásztrofeákat, néprajzi tárgyakat adományozzanak. A tárgyak az osztályelnökség címére: Str. Marasesti 58-60. szám alá küldendők. Az ajándékozók neve a tárgyon rajta lesz. — Itt írjuk meg azt is, hogy az SCA központi elnöksége új zománcos jelvényt készített, mely igen csinos és izléses kivitelű. A jelvény Ardeal címerét a havasi gyopárral mutatja és az aradi „Czárán-osztály“ tagjai azt a szerda esti hivatalos órában átvethetik.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesülete hivatalos közleménye.** Felhívjuk Darok József, özv. Orosz Mihályné, Szendrei János, Török Zsófia, Palcu Vichentie és Biró Tivadar CFR-nyugdíjasokat, hogy a CFR központi pénztáránál augusztus havi nyugdíjukat sürgősen vegyék fel, mivel különben hátralékba vétetnek. Sirian Dumitru, Rosu Elena és özv. Isztray Gézané CFR-nyugdíjasok pedig sürgősen jelentkezzenek az aradi állomás iktatóhivatalában. Az elnökség.

— **A tizennégy éves Don Juan, Erről és a világ sok más furcsaságáról** érdekes cikkeket közöl a „Tolnai Világlapja“ új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett remek illusztrált cikkeket, pompás folytatásos regényt és közel száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

LEGUJABB SPORT

A budapesti főiskolai világbajnokság legújabb eredményei

Budapestről jelentik: A budapesti nemzetközi főiskolai olimpiász keddi napján a következő eredményeket igazolták le:

400 m. gyorsuszás: Világbajnok Lengyel (Magyarország) 5 perc 2.2 mp. 2. Gróf (magyar), 3. Nietanen (finn), 4. Szabados (magyar), 5. Cavallero (francia), 6. Fader (osztrák).

200 m. melluszás: Világbajnok Schultze (Németország) 2 perc 55.6 mp. 2. Weigmann (német), 3. Kohler (német), 4. Abeles (cseh), 5. Lengváry (magyar), 6. Ferdin (osztrák).

Csehszlovákia—Németország vízipóló mérkőzését 4:1 (2:0) arányban a cseh csapat nyerte. A mérkőzés egyenlő erők küzdelmét mutatta, de a németek lövései sorra mellé, vagy fölé mentek. A magyar vízipóló-csapat a németeket már legyőzte és holnap kerül szembe Csehszlovákia főiskolásainak reprezentánsaival. Ha a magyar csapat ezt a mérkőzést megnyeri, — ami jóval nagyobb tudása miatt bizonyosra vehető, — úgy a magyar csapat nyeri meg a világbajnokságot.

Kosárlabda: Lengyelország—Lettország; női kosárlabda-mérkőzés 27:15 (7:8). Magyarország—Németország, férfi kosárlabda-mérkőzés 33:14 (25:10). Lengyelország—Franciaország, férfi kosárlabda-mérkőzés 58:21 (30:7). Rugby: Franciaország—Németország 8:5 (8:0). Labdarúgás: Németország—Anglia 2:2 (0:1).

Törvívás: Női egyéni törvívásban főiskolai világbajnok: Hetzer (német). 2. Berding (dán), Horváth (magyar).

A férfi törőcsapatversenyben Magyarország 9:5 arányban legyőzte Franciaországot és így főiskolai világbajnokságot nyert. 2. Franciaország. 3. Németország. 4. Csehszlovákia.

Torna: A női egyéni tornavilágbajnokság három első helyére magyarok jutottak. Világbajnoknő Felhös Magda (magyar) 49.5 pont. 2. Csillik Margit (magyar) 49 pont. 3. Völgyi Eszter (magyar) 48.7 pont. Női csapatversenyben: világbajnok: Magyarország 145.8 pont. 2. Lettország. 3. Belgium.

A férfi tornászverseny összetett egyéni bajnokságában főiskolai világbajnok: Sandrock (német) 104. 2. Tóth (magyar) 103.73 p. 3. és 4. holtversenyben Sarlós (magyar), Kecskeméthy (magyar) 102.70 pont.

A férfi tornász-csapatversenyben világbajnokságot nyert Magyarország 508.5 pont. 2. Japán 485 pont. 3. Németország 477.2 pont.

A lovon, egyéni versenyben főiskolai világbajnokságot nyert: Tóth (magyar) 9.3 pont. 2. Kecskeméthy (magyar) 9.2 pont. 3. Mogyoróssy (magyar) 9.1 pont.

A törvívás bajnokság eredményei: 1. Pechaux (francia). 2. Wetzereg (cseh). 3. Gerevich (magyar). 4. Grandi (francia). 5. Dunai (magyar). 6. Reichenbach (francia).

— **Jós automata.** Már a jós-automatát is feltalálták, amelynek segítségével mindenki önmagának jósolhat. Erről pompás képekkel illusztrált cikket közöl a „Délihír“ új száma, amely 100 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj iparvállalatokat Aradnak!

Végre megmozdult Aradváros vezetősége — Vigyázó László gyárigazgató nagy-jelentőségű akciójáról nyilatkozik az Aradi Közlöny olvasótáborának

Aradnak ma kétségtelenül egyik legidősebb, legegésőbb problémája az Astra-gyár elköltözésének kérdése. Ennek a nagyipari vállalatnak közeli elköltözését ma már befejezett ténynek kell tekinteni és a megoldandó probléma már nem is az, hogy miképpen lehetne itt tartani az Astra-gyárat, hanem, hogy

milyen eszközökkel lehetne Aradon újabb ipari vállalatok alakulását és boldogulását elősegíteni.

és ily módon betölteni azt az űrt, amely az Astra elköltözésével a város gazdasági életében jelentkezik.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Kereskedelmi Testület már felemelte szavát annak érdekében, hogy Arad kárpótlást nyerjen az Astra-gyár elköltözéséért, ma délelőtt pedig a városi átmeneti bizottság ülésén Vigyázó László vezérigazgató felszólalása nyomán olyan határozatot hoztak, amely arra enged következtetni, hogy végre a hivatalos tényezők is tudatára ébrednek az Astra elköltözése által előálló helyzetnek és a cselekvés terére lépnek.

Vigyázó László ugyanis azt javasolta, hogy

a város vezetősége tárgyalja le részletesen az Astra elköltözésével kapcsolatos kérdéseket, még pedig olyan ülésen, amelynek napirendjén kizárólag csak ez a pont szerepeljen.

A bizottság ezt a javaslatot el is fogadta és úgy döntött, hogy pénteken délelőtt újabb ülésre jön össze és ezen kizárólag az Astra elköltözésével foglalkozik, egyben pedig

megállapítja azokat a módokat is, melyek segítségével új iparvállalatok Aradon való letelepüléséhez járulhatna hozzá a város vezetősége.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Vigyázó Lászlóval arról, hogy milyen gyakorlati eszközöket tartana megfelelőeknek az annyira fontos kérdés megoldására. Kérdésünkre Vigyázó László a következőket mondotta:

Franciaországi kivitelünk érdekében közbenjár a Párisban tárgyaló bizottság

szeptember 14-én tartja rendes évi közgyűlését a tüzifaexportörök szindikátusa

A tüzifaexportörök szindikátusa, a SEL., szeptember 14-ikén tartja rendes évi közgyűlését Oradean. Abban az esetben, ha a közgyűlésen nem lesznek megfelelő számban a tagok, a közgyűlést október 14-ikén tartják meg, a tagok számára való tekintet nélkül. Az ardeali tüzifaexportörök körében különös érdeklődés nyilvánul meg a közgyűlés iránt, főképpen azért, mert a napirenden a szindikátus alapszabályainak megváltoztatása is szerepel. Ugyancsak ekkor kerül sor az új igazgatóság megválasztására is.

A fatermelő köröket egyébként élénken foglalkoztatja a kereskedelemügyi miniszteriumnak az a kérése, hogy részletes jelentésben számoljanak be arról, hogy szükség esetén milyen mennyiségű

— Azt a hiányt, amely az Astra-gyár elköltözésével keletkezik, az egész város lakossága meg fogja érezni. Természetes tehát, hogy elsősorban Arad városának kell gondoskodnia arról, hogy ez a hiány pótoltsék. A jelenlegi helyzetet passzív-tással nézni, több, mint könnyelműség, ez: bűn. Az Astra-gyár elköltözését valóban magasabb érdekek kívánták.

Azt viszont szintén magasabb érdekek kívánják, hogy ez a város ne menjen tönkre, hanem fejlődjön és boldoguljon.

Meg vagyok győződve róla, hogy ha a város megfelelő adókedvezményekben részesítene az itt letelepülő új iparvállalatokat, ha ingyen területet biztosítana számukra vagy ha saját maga is, mint részvényes részt venne azok alapításában, a tőke nem idegenkedne, sőt — a kedvezmények reményében — Aradon keresne produktív elhelyezkedést. A város vezetőségének kötelessége a helyzet tanulmányozása és a különböző kedvezmények, előnyök megvitatása, megbeszélése. Ezeket az előnyöket biztosítani kell az itt letelepülő iparvállalatok számára, még akkor is, ha áldozatokat jelentenek. Ezek az áldozatok ugyanis nem tekinthetők holt befektetéseknek, mert hiszen — a város szoros kárpótlást kap azáltal, hogy lakói munkához, kereskedői fogyasztókhoz, ő maga pedig adófizetőkhez jut. Ne felejtjük el azt sem, hogy ha továbbra is tétlenül maradunk, bekövetkezik a város hanyatlása és az Astra után nemcsak más iparvállalatok, de a nagyobb kereskedők is elköltöznek Aradról. Ez pedig senkinek sem lehet érdeke. Aradon fekvésénél fogva, különböző élelmezési iparok nyerhetnek elhelyezést, de — nézetem szerint — más iparágak is.

Minden csak attól függ, hogy tudunk-e reális előnyöket biztosítani az itt alakuló gyáraknak.

Ha nem riadunk vissza az áldozatoktól és ezt megtesszük, akkor — nehéz munkával ugyan, de — pótolni tudjuk azt a veszteséget, amit az Astra elköltözése jelent.

és minőségű faúrut tudnának Franciaországba szállítani. A miniszteriumnak ez a felszólítása Badulescu pénzügyi államtitkár párisi tárgyalásával val áll összefüggésben.

A Párisban tárgyaló bizottság ugyanis azt kérte, hogy a francia kormány emelje fel a román fa beviteli kontingensét, szállítsa le a túlzott beviteli vámkot, amelyek az áru értékének száz százalékára emelkednek; szállítsák le a forgalmi adót, valamint azt a pótitelket, amelyet a Danzigon át történő szállítványokért kell fizetni. Ezenkívül azt is kéri, hogy egyszerűsítsék a francia beviteli rendszert, amely teljességgel lehetetlenné teszi az itteni exportörök számára a Franciaországba irányuló kivitel.

Évnyegyed behozatali kvótájának terhére adják ki. Az áruk átvételéhez szükséges behozatali engedélyek kiállítását már meg is kezdték és augusztus 17-én megkezdik azok szétosztását. A bizottság 120 millió lei értékű áru kiadását engedélyezi. Eredetileg 150 millió lei értékű árua érkeztek kérévények, ennyit azonban nem lehetett kiadni, mert a szóban levő 30 millió lei már meghaladja a harmadik és negyedik évnyegyed kvótáját, tehát már a jövő költségvetési évre terjed. A vámhivatalokból felszabadított áruk kifizetése hat hónap alatt történik a Banca Nationala rendelkezésére álló devizamennyiségnek megfelelően.

— A gabonaexportörök szövetsége azzal a kéréssel fordult a gabonaértékesítő bizottsághoz, hogy sürgősen állapítsák meg a buza kivitele után szeptemberben és októberben járó gazdasági és valutáris prémiumokat. A június 26-i gabonaértékesítési dekrétum értelmében ugyanis ezeket a prémiumokat csak júliusra és augusztusra szabták meg, úgy, hogy a gabonaexportörök nem tudják, hogy 15 nap múlva milyen prémium-rendszer lesz életben. Negura földművelésügyi alminiszter megígérte, hogy ebben az ügyben sürgősen intézkedik.

Társasut Moszkvába

a Színházi Ünnepek alkal-mával 1935. szeptember 1-10

és egyöni Szovjet-Unió utak a bármelyik városába.

az „Intourist“ orosz hi-vala os Utazási Iroda rendezésében.

Romániai vezérképviselőt:

WAGONS-LITS//COOK

Utazási világvállalat, amelynek irodái prospektusokkal és felvilágosítással szolgálnak. 4567

Ujabb kedvezményeket biztosít a CFR a mezőgazdasági termékek szállítására

A CFR vezérigazgatósága közli, hogy az ugynevezett mezőgazdasági csomagok formájában 30 kilogrammig terjedő mezőgazdasági cikkeket lehet szállítani

huszonöt leles fuvardijjal bármilyen távolságra.

30 kilogrammnál nehezebb csomagokat is fel lehet adni, ezek sulya azonban nem haladhatja meg a 60 kilogrammot. Ezeknek a csomagoknak szállítási költsége 50 lei. Ilyen csomagokban a következő árucikkeket lehet feladni:

Friss hus, (pácolt, füstölt vagy konzervált hús ezen az alapon nem szállítható), friss hentesnyers vagy sózott szalonna, háj vagy zsír, élő vagy vágott szárnyasok, fozelékek, belföldi gyümölcsök (kivéve a hámozott diót), méz, lekvár, tej és tejtermékek, ásványvizek, bor, cujka, pálinka, tojás. A tejnél a CFR külön kedvezményeket is léptet életbe. Egy 50 kilogrammos tejjel telt edény 120 kilométerig terjedő táolságokra való szállítása csak 15 leibe kerül. Ha a távolság 121 és 250 kilométer között van, akkor a szállítás díja 25 lei.

A Matyók-malom vámmalommal való visszaminősítését kéri Arad-Gai lakói

Nyolcvan aláírással Aradváros vezetőségéhez kérvény érkezett, amelyben Arad-Gai lakói elpanaszolják a malmok új szabályozása után beállott sérelmes helyzetüket. Gaiban ugyanis eddig egy vám-malom is működött, még pedig a Matyók Testvérek malma. Ezt a malmot azonban szintén kereskedelmi malomnak nyilvánították, úgy, hogy minden kilogram örölt liszt után egy lei tizenötöt bani illetéket kell fizetni. A gai-iak arra kéri a város vezetőségét, hogy járjon közbe a Matyók-malom visszaminősítése érdekében, mert a gai-gazdák az örlésért pénzt nem tudnak adni, a közelben pedig vámmalom nincs.

Az átmeneti bizottság úgy döntött, hogy a kérvényt eljuttatja Groza Ioan dr. megyei prefektushoz, azzal a kéréssel, hogy járjon közben az illetékes tényezőknél a gai-iak kívánságának teljesítése végett.

— Hivatkozás a Kamarára üzleti összeköttetések létesítésénél. Gyakran előfordul, hogy a rak és nagykereskedők címeit kéri a Kamarától. A Kamara természetesen minden hozzáférhetőnek rendelkezősére bocsátja a kívánt címeit. Szükségesnek tartja azonban hangsúlyozni, hogy az érdeklődők megbízhatóságát nem vizsgálja meg és így ha az összeköttetést keresők az illető gyár vagy nagykereskedő előtt a Kamarára hivatkoznak, mint ahonnan a címet kapták, ez a körülmény semmi körülmények között nem jelenti azt, mintha a Kamara — azért mert címeiket közölt velük — megbízhatóknak tartaná őket. Üzleti összeköttetés létesítése előtt ajánlatos tehát közelebbi tájékoztatást beszerezni azokról is, akik a Kamarára hivatkoznak.

— A „Consum“ új száma gazdag tartalommal jelent meg. Az ipart és kereskedelmet érintő gazdasági eseményekről a következő főbb cikkekben számol be a „Consum“ új száma: A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének helyét foglalja el a megalakuló Legfőbb Nemzetgazdasági Tanács. Nagy változások várhatók a Petrosani részvénybirtoklásában. A román-angol és román-olasz fizetési egyezmények szeptember elsején lépnek életbe. Kedvezően alakul az ezévi gabonaértékesítési kampány. Uj cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum“-ban olvashatók. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

telel.

Szakelőadásokat rendez a megyében a Munkakamara

Vulpe Iosif munkakamarai elnök vezetésével ma egy bizottság utazott autobuszon Rovinera, ahonnan szerdán Nadlac felé folytatja útját. A munkakamara ugyanis elhatározta, hogy vidéki tagjai számára felvilágosító előadásokat rendez, amelyeken számos közhasznú kérdéstről tájékoztatja úgy az alkalmazottakat, mint az iparosokat. Rovinen Gherman Atanasie, Nadlacon pedig Naudescu munkakamara főtisztviselő tart előadást. A közeleli napokban az előadás-sorozatot Ineun és Sebisin folytatják, majd pedig a megye és a munkakamara kerületének többi községeit keresik fel.

— Augusztus 17-én megkezdik a vámraktárakban levő áruk behozatali engedélyeinek kiosztását. A legfelsőbb kontingentálási bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott azzal az ötszáz kérvénnyel, amelyet az importörök a vámhivatalokban levő áruk kiadása érdekében intéztek a bizottsághoz. A kormány határozatának értelmében a bizottság hozzájárult ahhoz, hogy ezeket az árukat az importöröknek a harmadik és negyedik

Aradról hívta a Duce háboruba Mario Rossit,

aki tizenegy éves korában hagyta el hazáját, hogy most
Abessziniába induljon — „A Ducenak szüksége van rám!”

50 tisztet szerződtettek le Ardealban az abesszin hadsereg részére

Rossi Mario tizenegy éves fiúcska volt, mikor egy nap szülei és kis huga társaságában elhagyták a napfényes Milánót és utra keltek a messzi idegenbe. A rohanó mozdony virágos mezőkön és füstös állomásokon keresztül vitte a kis családot az ismeretlen jövő felé...

... Mindezt Mario Rossi huszonkét éves fiatalember mesélte nekem, tört románsággal s kicsit szégyenkezve a régen ontott könnyek miatt, melyek olyan kevéssé illenek egy jövőendő hóshöz, egy utra-induló hadfihoz, akit maga a Duce hív vissza Aradról, az elhagyott hazába, hogy megvédje távolkeleten az olasz hazát.

Aradon a Calea Radnei 18. számú házban él tíz év óta Rossi Mario. Atyja, Rodolfo Rossi cérnagyárában dolgozott s esténkéntült a ház előtti kertbe egy régi mandolinnal s a leánderek, petuniák fűszeres illatában távoli esték hangulatát idézve, mézédés dallamú olasz nótákat énekelt...

Fiatal bakfisok hangos kacarászással, szivesen sétáltak a ház előtt s örömmel fogadták a szép barna fiatalembert, aki furcsa lágyággal keverve beszélt idegen nyelveken. Így élt Aradon Rossi Mario, meghonosodva az új hazában s képzeletében, mint egy elfakult régi álom, úgy élt a távoli olasz haza. Egy időtől kezdve azonban a lapok mindstürűbben hozták a Duce képét, mind több szó esett Olaszországról és a készülődő abesszin háborúról. A Rossi-család érthető érdeklődéssel olvasta a távolról érkező híreket, de a Mario egyenesen falta a lapokat, kipirult arccal, felforrósodó lelkesedéssel, hangosan felolvasta a Duce szövegét és moziba is csak azért járt, hogy láthassa őt.

Egy nap aztán váratlan dolog történt. Olasz nyelven írott levelet hozott a posta. A levelet a romániai olasz követség útján továbbították Rossi Marionak és a levélben egy behívó volt, mely tudatta Rossi Mario olasz állampolgárral, hogy „a behívó kézhez vételétől számított 24 órán belül induljon vissza hazájába és jelentkezzen a milánói térparancsnokságnál”.

— Vissza hívott a Duce! — mondotta a fiatal olasz csillogó szemekkel s valami meghatóan naiv lelkesedéssel. — Hadba vonulunk, indulunk az abesszinek ellen.

— Gyermekek, mondja rá az anya, rosszul éreztél aggodással és megdöbbenéssel. — előbb csak a premilitáris kiképzés következik s remélhetőleg addigra véget ér ez az egész abesszini csetepaté...

— Azt hittem, hogy itt biztonságban van ezekben a háborús időkben. — mondja könnyes szemmel, — az anyák örök féltő szeretetével.

— A Duce karja messzire elér, — mondja a fiú kérkedve és boldog izgalommal cipelte le a padlásokon szunnyadó, poros koffereket. Aztán elbucszott barátaitól, leányismerőseitől, a szomszédoktól s kedvenc kutyájától, Enricótól.

— Nem sajnálja itthagyni Aradot? — kérdezem, Rossi Mariótól, aki utrakészen állt a

Calea Radnei-uti ház előtt. Ragyogó mosollyal, mintha egy készülődő majálisról lenne szó, udvariasan mondja: nagyon sajnálom, de mit tehetek, a Ducenak szüksége van rám; üzent értem...!

Azóta olyan büszke hogy nem lehet vele beszélni, mondja az édesanyja és a család felül a kapu előtt várakozó autóra, hogy a vasúthoz kísérelje a bevonuló fiút, akit a háboru

szele elkapott s könnyedén, mint egy falevelet, sodorja ismeretlen végzete felé.

W. R. A.

A Dimineata mai száma feltűnést keltő híradást közöl. Eszerint az abesszin kormány egyik kiküldöttje érkezett az országba, abból a célból, hogy Ardealban tiszteket szerződtessen le az abesszin hadsereg számára. Főként a volt osztrák-magyar hadsereg tisztjeit keresik. A hír — mint a bucaresti-i lap megállapítja — a párisi *Le Matin* aug. 9-iki számában jelent meg, bucaresti-i tudósításként. A nagy francia lap szerint már eddig is ötven tisztet szerződtettek le Ardeal területén és most keresik a másik kétszázat. A tisztek nyolcezer francia frankot, két lovat, egy tevét és megfelelő földterületet kapnak — ha Abessziniá győztesen kerül ki az esetleges háborúból. A nyolcezer frank egyrésztet nyomban kifizetik nekik, azonkívül fedezik az utazási költséget Addis Abebáig. A Dimineata cáfolja a párisi lap híreit.

SPORT KÖZLÖNY

KERTÉSZ GYULA:

»Mindent elkövetek, hogy az AMEFA csapatából valóban nagy együttest formáljak« Kétheti szabadságra megy a tréner és az AMEFA-játékosok

Ma délután 1 órakor Kertész Gyula tréner szállóbeli szobájában összegyűltek az aradi munkásklub vezetői, Szabó Miklós társelnökkel az élükön, valamint az AMEFA játékosai, akik a vasárnapi meccsen olyan derekasan vérekedtek ki a nemzeti bajnokságban való bennmaradást.

Kertész Gyula elsősorban az AMEFA vezetőségének mondott köszönetet azért a támogatásért, amelyben a csapatot részesítették, ugyancsak köszönetét fejezte ki Czégka Tibor és Gudbrod Pálnak is, azért a fáradhatatlan munkáért, amelyet a menedzselés ügyében kifejtettek. — Igérem, — folytatta a rövid idő alatt is rendkívül népszerű tréner, — hogy

minden tölem telhető elkövetek, hogy az AMEFA csapatából valóban nagy, kvalitatív együttest formáljak.

Blaskovits Lajos a játékosok nevében meghatott szavakkal mondott köszönetet Kertész trénernek azért az odaadó, szeretettel-

jes munkáért, amellyel fáradságot nem kimélve, a fiukat a nagy csatára előkészítette és piros rózsacsokrot nyújtott át Kertésznek.

Ezután Kertész Gyula elmondotta, hogy az AMEFA-t őszire nagy formára hozza fel.

— Áldozatkész vezetőség, a flukban lévő nagy-nagy akarás, két olyan fontos tényező, amelyek csak nagy sikerek felé lendíthetik az AMEFA csapatát.

A drukkereknek köszönöm, hogy a nehéz napok alatt úgy a flukat, mint engem, lelkes biztatásukkal támogattak és nem hagyták cserben egyesületüket, amely még sok-sok örömmel fogja meghálálni kitarításukat és klubszertetüket.

Az AMEFA játékosai 12 napi szabadságot kaptak és a csapat augusztus 25-én játsza le első mérkőzését. Kertész Gyula tréner ma Budapestre utazik, ahol sérült lábát gyógykezelési és augusztus 24-ikére ismét visszatér Aradra.

Petrosani-i morzsák

A petrosani-i mérkőzésen a Jula játékosai nem igen nézték, hogy kit és hogyan rúgnak meg. Olykor-olykor a labdát is rugták, de igen gyakran csak az aradiak lábát, sőt néha a fejét is. A durva játékból mindannyian kivették részüket, természetesen Bulik is (aki Aradon is nagy legény volt) és a volt aradi center a második féldő vége felé egyezben Magoldot terítette le. A bíró büntetőt ítél és a még földön fekvő Magold megkérdi a bírótól:

— Bíró ur kérem, mennyi idő van még?

Tica Ilescu int, hogy 15 perc, mire Magold feltápáskodik és közben odaszól Buliknak:

— Na Bulik, még 15 percet játszol A) ligds csapat ellen!

Ez is Petrosaniban történt. A mérkőzés végén mindkét csapat meglehetősen fáradt volt, de az AMEFA virtus és a győzelemmel felérő eredmény nem hagyta nyugodni az aradi fiukat és levonulás közben Kertész tréner köré gyűltek. Magold szólalt meg:

— Kérem szépen, tessék megengedni, hogy a pálya körül még egy tiszteletkört fussunk. Hadd lássák a petrosaniak, hogy mi még tovább is bírtuk volna!

O Három értékes román győzelem Hamburgban. A német tenniszbajnokságok során három értékes román győzelmet könyvelhe-

tünk el. A férfi párosban Hamburger—Schmidt pár győzött a német Schomburg—Pohlhausen fölött 6:2, 6:2, 6:4 arányban, míg aztán legyőzte az angol Tinkler—Crawford párt 6:3, 6:2, 6:1 arányban. A női párosban Somogyi—Volkmar pár legyőzte az angol Noel—Hardwik párt 2:6, 6:1, 6:2 arányban.

O Patria SC (Chisineu-Cris)—Törökvs comb. Salonta) 5:0. A chisineui Patria látta vendégül a salontaiakat és lelkes játékkal valósággal lelpte ellenfeleit. Góllövők: Bakonyi (2), Cordos (2). Demsa. Bíró: dr. Olosz.

Nagyszerű sportot ígér a Hakoah disztornája

A tornát kedvelő közönség számára szerdán este fél tíz órakor a zsidó iskola udvarán lebonyolításra kerülő tornaünnepély valóságos esemény lesz. A Hakoah 100 tagu gárdája olyan precízen összetanult mutatványokkal jön a közönség elé, amely sokkal régebbi tornaszoknak is dicséretére válnék. A tornabemutató iránt széles körökben rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik és a Hakoahnak ez a szakosztálya, amely jelenleg az egyesület legintenzívebben működő szakosztálya, beigazolja életképes voltát. A szerdai tornabemutató a tornász-sport híveinek ünnepe lesz.

Ne kíséreltezen egészségével, kérjen Ön is kimondottan eredeti „OLLA” óvszert,

mely megóvja Önt nemi betegségektől. 1164

Két menyasszonyát küldte másvilágra az innsbrucki kékszakáll

Mind a két nőt világitógázzal mérgezte meg — Töredelmes beismerő vallomást tett a kétszeres gyilkos — Egy harmadik gyilkossággal is gyanúsítják Marik Henriket

Innsbruckból jelentik: Megdöbbentő bünténysorozatot derített fel az innsbrucki rendőrség. Marik Henrik 37 éves biztosítási tisztviselő förtelmes gonosztetteiről rántották le a leplet és a nyomozás anyagából valóságos kékszakáll grand guignol bontakozik ki. Marik

beismerte, hogy két asszonyt meggyilkolt és alaposan gyanúsítja egy harmadik elkövetésével.

Az elmúlt héten holtan találták meg lakásán Luckini Mária 41 éves asszonyt, egy innsbrucki vasuti felügyelő özvegyét. Megállapították, hogy az asszony halálát világitógáz-mérgezés okozta. A rendőrség azt hitte, hogy öngyilkosság történt. Az özvegyasszonynak epebálmái voltak s nem látszott alaptalannak az a föltevés, hogy az elviselhetetlen fájdalmak kergették a halálba. Ismerősei közül többeket kihallgatott a rendőrség, így Marik Henriket is, aki azt állította, hogy az özvegyasszony azért követett el öngyilkosságot, mert

nem tudta elviselni férje múlt évben történt halálát.

Ugyanakkor azt is elárulta Marik, hogy vőlegénye volt az özvegyasszonynak és szeptember 16-án kellett volna megesküdniök. A vallomásában mutatkozó ellentmondások gyanuba keverték őt a rendőrség előtt. A gyanu megerősödött és a rendőrség tegnap elérkezettnek látta az időt Marik letartóztatására. Alapos kihallgatásnak vetették őt alá, hét órán át szakadatlanul folyt a vallatás, míg végül is a gyanúsított megtört és részletes beismerő vallomást tett.

Bevallotta, hogy pár nappal az özvegy meggyilkolása előtt rávette a szerencsétlen természetű, hogy végrendeletet készítsen és őt tegye meg általános örökösévé. Amikor a végrendelet elkészült, Marik hozzáfogott ördögi terve végrehajtásához. Julius 30-án este

altatószert adott be az asszonynak és mikor az mély bódulatban hevert az ágyon, a konyhából egy gummicsovón gázt vezetett a szobába, majd eltávozott a lakásból.

Amikor másnap ismét megjelent a lakásban, az asszony már halott volt. Ugy viselkedett, mint akit kétségbeejt az asszony öngyilkossága, rémült kiáltozással lármázta fel a háziakat, de pár órával később már mint örökös nézett szét a lakásban és az asszony megtakarított pénzét, 3000 sillinget rögtön magához vet-

te s kifizette belőle adósságait.

A megmaradt pénzből utazni ment egy fiatal leánnyal, akivel két nappal a temetés után kötött ismeretséget.

Az első beismerő vallomás után Marik újból vallomástételre jelentkezett és izgalomtól remegve mondotta a kihallgató tisztviselőknak, hogy ha már ennyit bevallott, akkor még jobban könnyíteni akar lelkiismeretén. Beismerte, hogy

1931-ben Grácban hasonló módon küldte el másvilágra Seild Hermin nevű menyasszonyát.

Ez a gyilkosság a legsúlyosabb lelkiismereti furdalásokat okozta neki, mert a leányt valóban szerette.

A rendőrség a két beismerő vallomás után sem zárta le a nyomozás aktáit. Nem tartják kizártnak, hogy

az innsbrucki kékszakáll lelkiismeretét még egy gyilkosság terheli. 1920-ban Marik jegyben járt egy Bucher Margit nevű leánnyal, aki állítólag öngyilkosságot követett el.

amikor megtudta, hogy vőlegénye házas ember. A leány holttestét az Inn folyóból halászták ki. A rendőrség akkor öngyilkosságot állapított meg, most azonban felmerült az a gyanu, hogy ezt a menyasszonyát is megölte.

A legolesóbban és a legkényelmesebben a **SERVICIUL MARITIM ROMÂN S. M. R.** hajóival utazhat

Palesztinába és Egyiptomba.

valamint Török és Görögországba. Szakszerű utitanács és információosztály.

Látogatási utazás-rendezés. Információk céljából forduljon a **S. M. R. képviselőjéhez: 461**

Künstler
Utazási és vízumiroda Arad,
Bulev. Regina Maria 24. Telefon 86.

Nemzetközi zenei ünnepekre készül Vichy

Vichy fürdőhely csodás természeti szépségein, modern felszerelésén kívül művészi és szórakoztató programjával is különleges vonzer. gyakorol az idegenekre. Richard Wagner Niebelungen-trilógiáját játsszák a kaszinó nagytermében, Karl Elmendorff beyreuthi operakarmester vezetése mellett.

A legnevesebb művészek működnek közre az opera és operett előadásoknál, ezenkívül a 300.000 frankos Vichy-díj elnyeréséért a szezon legizgalmasabb löversenyeit tartják Vichyben.

Szeptember első napjaiban tartják meg a Nemzetközi Zeneünnepélyt, melyen a leghíresebb muzikusok vesznek részt. Ez időben a színházakban és koncerttermekben a legkitünőbb zeneirodalmi művek kerülnek előadásra.

KÖNYVEK

Stefan Zweig: „Stuart Mária“. Van-e szebb a világon, mint egy aranykoronával ékesített, gyönyörű női fej? Van-e szörnyűbb jelenet, mint amikor hóhérbárd suhintása gördíti ezt a királyi főt a fűrészporos kosárba? Stefan Zweig ezt a királyi nőt, a legtragikusabb női sorsot festi meg ebben a legújabb grandiózus regényében. Stefan Zweignek ez a legújabb remekműve: „Stuart Mária“ Rózsavölgyi-kiadásban, valóban elsőrangú luxuskiallításban, 21 páratlanul szép és kes képmelléklettel, 350 lapon, nagy alakban, gyönyörű papíron és nyomással, diszes egészségvédelemmel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-kiadványok teljes jegyzékét.

Madách Imréné élet és halálregénye. Mohácsi Jenő: „Lidércke“ cím alatt „Madách Imréné-Fráter Erzsébet életének és halálának regénye“ alcim alatt írta meg ezt a rendkívül érdekes asszonyt és embert. Lidércke: így nevezi Madách Imre a fiatal Fráter Erzsikét abban a levelében, melyben leírja első találkozását e nyugtalanító jelenséggel. Madách Imre feleségének élete felőle a legteljesebb tragikumot, bünnel s bűnhődéssel. A mű a „Nyugat“ kiadásában jelent meg, könyvnapra ára 86 lei volt, utána pedig egészségvédelemmel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a „Nyugat“ kiadványok teljes jegyzékét.

Mihail Solochow: „A csendes Don“. Michail Solochow „A csendes Don“ az első nagy regény Oroszország átalakulásáról. Olyan mesteri mű, amilyent csak hatalmas áramlatok szülnék, hogy megörökítsék benne arcukat. Szurán Renée fordításában méltó módon kel életre a regény minden szépsége. „A csendes Don“ eredeti kiadása 1 millió 200 ezer példányban fogyott el. Azóta a világ minden kultúrnyelvére lefordították. Az „Epocha“ könyvkiadónak második könyve ez (az első szintén szentia: Nagy Karola: „Itt voltam“). Egy lélek lángolása és elhamvadása. Vásznonkötésben 105 lei). Michail Solochow: „A csendes Don“ 308 lapon, diszes vászonkötésben 129 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán. :- szó 2 lei. :- Az apróhirdetések előre fizetendők.

ALKALMAZÁS.

FASZAKMA minden ágában jártas, érettségizett egyén, teljesen megbízható, esetleg garanciával is, elsőrangú referenciákkal, helyben vagy vidéken állást keres. Cím a fiókkiadásban.

Megbízható, rendes mindenek kis családhoz felvétetik. Főzni nem kell. Strada Episcopul Radu 7.

LAKÁS.

Kiadó azonnalra különbejárati butorozott szoba. Str. Muresului 1. 4594

Különbejárati tiszta butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cím a kiadásban. 4584

Háromszobás, konyha, uccai lakás azonnalra kiadó. Str. Goldis 9. 4562

Háromszobás modern lakás szeptember 1-re kiadó. Piata Catedrala 10. 4559

VÉTEL ÉS ELADÁS

Új és használt autogummik 30x5 dimenzióban jutányosan eladók. C.m. a kiadásban.

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban veszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comisio“ Dacia kávéház mellett. 8651

ÜZLETEK.

Keresek 50.000 lei kölcsönt millió tehermentes ingatlan fedezetre betáblázható. Cimeket a kiadóba kérek. 4579

ELLÁTÁS.

2-3 diákot elvállal teljes ellátásra gondos felügyelettel, Liceummal szemben uricsalád. Bul. Carol 81., I. em. ajtó 4. 4682

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 14.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.40: Gramofon. 6: Marcu-zenekar. 7.15: Marcu-zenekar. 8.20: Gramofon. 9.15: Smetana: Vonósnégyes. E-moll. 9.45: Alice Nicolaescu énekel. 10.05: Rádiózenekar. 10.50: A hangverseny folytatása. 12-1: Gramofon. — Budapest I. 7.45: Torna Utána hanglemezek. 11.20: A vándorcirkusz alkonya. (Felolvasás). 11.45: Balatonparti divattudósítás (Felolvasás). 1: Déli harangszó. 1.05: Országos postászenekar. 2.40-3.20: Nánassy Erzsébet zongorázik. 5: Közvetítés a Főiskolai Világbajnokságról. 6.20: Hanglemezek. 6.40: Ardeal a felvilágosítás színdarabja. Irta: Jancsó Elemér. 7.30: „Az Éjjeli nap országában“. 8: Kishonti József magyar nótákat énekel, kíséri Kiss Béla és cigányzenekara. 9.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 11.30: Len Baker jazz-zenekarának műsora. 12.10: Mohácsi Jenő dr. németnyelvű előadása Arany Jánosról. 12.25: Cigányzene. — Budapest II. 6.45-7.05: Hanglemezek. 8.10: A dán népfőiskola. 8.45-9.15: Frank Lajos gordonkázik zongorakísérettel. 9.20: Gárdonyi magyar nyelven. Gárdonyi József előadása. 10: Hírek — Bécs. 1: Rádiózenekar. 2.10: Rádiózene-

kar. 3: Énekkari lemezek. 5: Gramofon. 6.05: Kamarazene. 7.50: Tudományos hírek. 8: Hírek. 8.30: Fuvószenek. 12: Szórakoztató zene 1-2: Táncczene. Berlin. 7.30: Könnyű zene. 9: Torna. 1: Breslau. 3.15: Könnyű zene. 5.30: Asszonyoknak. 6: Frankfurt. 7: Hegedű- és gordonkaszámok, népdalokkal. 8.20: Vidám hangszerszólók. 9.15: Stuttgart. 9.45: Színműelőadás. 11.30: Köln. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Könnyű zene. 5: Gramofon. 5.20: Rádiózenekar. 8: Gramofon. 9: Dalok. 9.30: Ljubljana. 10.30: Hangjáték. 11.15: Jazz. — Köln. 7.30: Reggeli zene. 11.25: Dalok és hegedűszámok. 5: Kamarazene. 8: Kávéházi zene. 9.45: Katonák estje. 11.30: Szórakoztató és táncczene. — Lipcse. 7.30: Berlin. 9: Torna. 1: Könnyű zene. 4: Hírek. 6: Frankfurt. 7.50: A Strauss-család melódiáiból. 9: Hírek. 9.45: Kamarazene. 11: Hírek. 11.45: Köln. — Milano. 12.30: Szalontrió. 2.05: Könnyű zene. 5.40: Gyermekekora dalokkal. 6.05: Szimfonikus zene Abbaziából. 9.40: „Edgar“ Puccini operája. — Pozsony. 1.05: Gramofon. 4: Mor. Ostrava. 5.30: Prága. 6.40: Gramofon. 6.50: Magyar közvetítés. 7.45: Gramofon. 8: Prága. — Varsó. 7.50: Gramofon. 1.15: Kamarazene. 2.05: Gramofon. 4.30: Gramofon. 5.15: Hegedű- és énekszámok. 6: Könnyű zene. 7.50: Keringőlemezek. 8.30: Énekszámok. 10: St. Szpinalski Chopin-hangversenye.